

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A vércseppek alakja és színváltozása.

A Hans Gross-féle Archiv-ból magyarra átdolgozta * * *

A vércsepp, ha valamely tárgyra esik, alak és színváltozásnak van kitéve, mit részben az illető tárgy anyaga, részben pedig az idő okoz.

Az erre vonatkozó kísérletek és megfigyelések az alábbiakban foglalhatók össze.

A kísérletek kiterjesztettek arra vonatkozólag, hogy a vércsepp azon *alakját*, melyet a földre való esés által felvesz, milyen mértékben és *mikor tartja meg*; milyennek mutatkozik az *alakváltozás*, vagyis a vérnek szétfolyása (felszivódása) az illető tárgy (alap) által és hogy a *színváltozásnál* milyen körülmények figyelhetők meg?

Minden vércsepp valamely tárgyra esik. Ezen tárgy anyagától függ, hogy megtartja-e a vércsepp azt az ellapított, fröccsenésekkel övezett alakot, melyet a földre való érés pillanatában felvett és ezen alakjában szárad-e meg, vagy hogy szétfolyik, beszivárog-e?

Arra vonatkozólag, hogy a vércsepp mily anyagon tartja meg eredeti alakját, a következő tárgyakon tétettek kísérletek:

I. *Fa* és pedig: 1. keményfa *a)* gyalulatlan, *b)* gyalult, *c)* olajjal beeresztve, *d)* kefélt. 2. Puhafa *a)* gyalulatlan, *b)* gyalult, *c)* lakkozott, *d)* fényesre kefélt. 3. Világosra és sötétre fényezett (politurozott) lapok. 4. Fagyapot. 5. Fűrészpor. 6. Szalmafonat.

II. *Ércek*: 1. Sárgaréz. 2. Fehérbádóg (mindkettő sima, fényes). 3. Vas *a)* fényes, *b)* rozsdás.

III. *Papírfélék*: 1. Írópapír *a)* fényezett, *b)* durva. 2. Itatóspapír *a)* durva, *b)* finom. 3. Olajos-papíros. 4. Selyempapíros. 5. Csomagolópapíros. 6. Tapéta, arany-mintával (l).

IV. *Agyagárak*: 1. Cserépszindely (közönséges). 2. Virágcserep (finom agyag). 3. Mázos kályhacserep.

V. *Kövek*: 1. Terméskő igen *durva* és 2. igen *sima* felülettel. 3. Homok.

VI. *Fal*, habarcsos és festett.

VII. *Földburkotat*: 1. Cement. 2. Sima kőlap. 3. Aszfalt.

VIII. *Üvegnyemű*. 1. Átlátszó, 2. Tejüveg.

IX. *Haj*, különböző színű.

X. *Szővetek*: 1. Selyem. 2. Posztó. 3. Kötésszöve-

tek. 4. Vászón. 5. Gyapot. 6. Viaszkosvászón. 7. Linoleum.

XI. *Bőr*, különböző színű, sima és érdes.

XII. *Lomb*: 1. Zöld és 2. száraz levelek.

A vérfolt alakváltozásáról a következőket lehet elmondani.

Az alapba be *nem* szivárog, tehát teljes épségben marad meg a vércsepp a következő tárgyakon: a *kemény*, simafa mindenféle fajtáján; ezen az alapon a csepp egyáltalán nem folyik szét, abba alig szivárog be, tehát abban az alakban szárad meg, melyet az alapra való esés által felvett.

Ugyanígy viselkedik a vércsepp, ha sima ércre, sima vagy érdes (durva) írópapírosra vagy csomagolópapírosra, *finom* agyagárura (virágcserep), mázos kályhacserepre, kövekre, cementre, kőlapokra, aszfaltra, bőrre stb.-re esik. Mindezen tárgyakon abban az alakban szárad meg a vércsepp, amelyet a leesés pillanatában mutat. Egészen tisztán látni a hossza, igen finom s vastagabb végükkel a csepp felé mutató fröccsenéseket, melyek annál hosszabbak, minél nagyobb magasságról esett le a vércsepp.

Ha szélcsendes időben a vércsepp egyenesen — rendszeren — leesik, úgy a fröccsenések egyformán csoportosulnak a majdnem *szabályos köralakú* vércsepp körül. De ha a csepp képe körtealakú, akkor az vagy egy *mozgásban* levő egyén vérző sebétől származik, vagy pedig a szél sodorta azt esés közben magával. Egy vércsepp körteszerű alakja tehát csak a csepp oldalmozgásával magyarázható.

A nyomozó közeg gondoljon azonban arra is, hogy a csepp körtealakja onnan is származhat, hogy az a sebesültnek erősen lobáló kezéről eshetett le, mikor is az így leesett csepp más irányban mutatja a körtealakot, mint a többi. Tévedések azonban nem igen történhetnek, mert hiszen nem egy, hanem több vércseppből vonjuk le következtetéseinket.

Az előbb felsorolt s vérrel befecskendezett tárgyakon tehát a vércseppek úgy maradnak meg, ahogyan az illető tárgyat érintik, nem folynak szét és nem is szivárognak be.

A kísérleteként használt többi tárgyakon ellenben a vércseppek vagy *azonnal felszivódtak*, vagy pedig *szétfolyt* rajtuk a vér, a csepp t. i. sokkal terjedelmesebb

Első magyar vill. oróro berend. hangsz.-gyár honvédség, valamint a m. kir. Csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszai teregató fel találója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes és fuvó hangszereit és alkatrészeit. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón esakozóltnak. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvás hangszerek gyára.** 6

STOWASSER JÁNOS óraszer és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. hangszerkészítője, az Oroszai teregató fel találója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

lett. Ezen *szétfolyás* a következő tárgyakon volt észlelhető: puha, he nem eresztett s festetlen fán, csorépszámdelyen, *rozsdás* éreem, habaresos falon, ítatospapíron, szöveten, hajukon stb. A vérnek *azonnali* beszivárgása annak fűrészporra, homokra, gyapotra stb.-re való esésekor volt észlelhető.

Ha a vér könnyen hajlítható tárgyra (vékony papír, szövet, száraz lomb stb.) esik, azt meggörbíti, vagy gyengén hajlíttja. Ha ezen tárgyakat kiegyenesítjük, úgy a száraz vér vékony, igen keskeny és apró csíkokban, vagy esészalaku darabkákkban lepattog róluk. Ha a vér hajjon esik, úgy azt összeragasztja és merevvé teszi.

A megszáradt vér *színe* többnyire teljesen különböző a folyékony vér sötét vagy világos vörös színétől. A száraz vér színe egészen sötétvörös, barna, sötétbarna és sokszor majdnem fekete. A legvilágosabb még üvegen, agyagárun, *puhafán* (parkettákon majdnem fekete), fehér papíroson és világos szöveteken.

Véresen megszáradt hajjon nem lehet festékanyagot észlelni.

Ha bőrön volt és megszáradt véresepp onnan lepattan, úgy az annak helyén visszamaradó s alig látható foltban, a laikus sohasem sejtene véryomot.

Arannyal színezett tapéták vérről történt érintkezés után annyira megváltoztatják aranszínüket, hogy ezt külön kell kiemelni. Az arannyal érintkezésbe jutott s azon megszáradt vér t. i. zöld színű lesz. Ezt a zöld színt csak szakértő fogja véryomnak felismerni.

A vérnek alak és színváltozása tehát, mint láttuk, olyan különböző és előre nem látható, hogy a laikus sokszor nem is sejtí, hogy véryomokkal van dolga. Elöl felsorolt tárgyakon tett személyes kísérletek időbe s pénzbe alig kerülnek s mégis maradandó és adott esetben pénzzel meg nem váltható tapasztalatokkal gazdagítják az azzal foglalkozót. Ne csak komoly esetben s abból akarjunk tanulni!

A vér színéről és alakjáról elmondottakkal kapcsolatban legyen szabad egyet-mást a vérfoltok felismeréséről is említeni.

Egy szoba padlóján valamint a falakon nem fog a véryomok megtalálása nehézségbe ütközni. A szoba butorzatán azonban, annak különböző alakjánál, színénél és anyagánál fogva, valamint a többnyire kedvezőtlen világítás miatt sokszor nehezen fogjuk felismerni a véreseppeket és pedig elsősorban azért, mert a butorzatnak leginkább használt sötétbarnára fényezett fán a véreseppek csak nehezen ismerhetők fel. Célészertően eselekezzünk, ha ily alkalmakkor (még nappal is), mesterséges világítást (legjobb a gyertya) veszünk igénybe. Ez azért célszerű, mert gyertyafény mellett az összes tárgyakat egymásutáni sorrendben, *egyforma világítás* mellett vizsgálhatjuk meg, ami a csak egyoldalt ablakvilágításnál nem lehetséges és mert természetesen aprólékosabban keresünk, ha egyszerre csak egy aránylag

kiesiny — a gyertyafény által épen megvilágított — darabot veszünk szemügyre.

A gyertyafény mellett való keresésnek még az az előnye is van, hogy a száraz vérfoltok sajátságosan fénylő felületét csak akkor vesszük észre, ha azt mesterséges fényvel több oldalról világítjuk meg. Végül pedig mesterséges világítás mellett egész jól észre vesszük a sötét alapon levő sötétbarna foltokat, melyek felett szemünk — kivált ha a foltok jelentéktelenek — természetes világítás mellett könnyen elsiklik.

Véryomok keresésével foglalkozóknak végül a legmelegebben ajánlható, hogy ebbeli munkájuk közben használjanak egy jó s lehetőleg nagy nagyítóüveget, melylyel különösen nagyobb felületeket sokkal gyorsabban lehet pontosan szemügyre venni.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból?

Írta: dr. Kármán Elemér erzsébetfalvai kir. járásbíró.

(Folytatás).

4. Házkutatás és személymozgás.

Emlékezzünk, hogy a járásörmester kivonulása előtt egy járőrt vezényelt ki az N. ácsmester kárára elkövetett lopás bűnyügyében való nyomozásra. Ez a járőr időközben megjelent Vásárhely községben, hol N. ácsmester neje a következőképen adta elő az esetet:

Férje május hó elseje óta a szomszéd városban van elfoglalva és csak késő este tér haza. A háznál rajta kívül egy 15 éves inasfiú és egy kis 14 éves leánycseléd, valamint az ő két kis gyermeke van. Október 5-ikén estefelé nála volt a szomszédasszonya, J.-né s akkor az ebédlőszobában az asztalnál ülve beszélgettek; a szobában rajta és két kisgyermeken kívül a szomszédasszony volt és az inasfiú. A két asszony a beszélgetésbe annyira belomelegedett, hogy észre sem vették, hogy késő este van, 9-re jár az idő, s mikor a szomszédasszony elment, ő átment a hálószobába és ott a szekrényt nyitva találta, a kulcsok pedig, a melyek egy karikára voltak fűzve azon a kulcson lógtak, a melyik a szekrényben a kulcslyukban volt; utána nézve, ijedten vette észre, hogy a szekrényből 200 korona készpénze, a mely ott félretéve volt és térjének ezüstórája, valamint két aranygyűrűje hiányzik. Ekkor jutott eszébe, hogy a kulcsokat akkor, midőn szomszédasszonya átjött, magával vitte, a szekrényt bezárta és a kulcsokat a kerek asztalra az ebédlőben maga elé tette, tehát onnan kellett eltűnnie azoknak; kiabálására eljött a kis eselődleány, de az inasfiút nem találták hálólhelyén a kamrában sem és ott észrevették, hogy ruhaneműje is, a mely ott a szekrényben volt, eltűnt. Rögtön gyanították tehát, hogy a fiú, a mig ők a beszélgetésben elmerültek, a kulcsot az asztalról ellopta és azzal a

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migrainot és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

A Fuji lejtőin.

Japán képek. — Vízözés.

szekrényt a hálószobában kinyitván, zsákmányával elszökött.

A járőr kikérdezte a kis eselédleányt, nemkülönben a szomszédasszonyt, aki jómódu tisztességes polgárú és minden gyanun kívül állott és maga is az eltűnt inasfiút vette gyanuba. Az ácamesternétől értesült, hogy a gyerek szülei Kisháza községben laknak. Alapos tehát a feltevés, hogy a gyerek szüleihez menekült a pénzzel és ékszerrel.

A járőr tehát a 8 kilométerre fekvő Kisháza község felé vevé útját és ott P. János, az inasfiu atyjának házához tartott, a kit maga is nem a legmegbízhatóbb embernek ismert.

A házba megérkezvén, a járőr felszólította az otthon lévő P.-t és fiát, hogy kikérdezés végett a község-házára jöjjenek. A községházán a fiu tagadta, hogy a pénzt ellopta volna és azt adta elő, hogy gazdái éhez-tették, ütötték és verték, nem ruházták és ezért szökött haza, de lopni nem lopott. Az anya előadta, hogy fia tegnap este véresre verve jött haza és keservesen sirt, hogy a rossz bánásmód miatt szökött meg.

A járőr felszólította őket, hogy miután a lopással a fiu van gyanúsítva és a lopást más nem is követhette el, jobb lesz, ha a pénzt, órát és gyűrűket előadják és akkor talán a gazda visszavonja panaszát a fiu ellen.

Az anya és fia azonban égre-földre esküdöztek, hogy ők semmiről se tudnak.

Mit tegyen már most a járőr?

Egész bizonyos, hogy ha a pénz és különösen az ezüstóra és gyűrű előkerül, a járőr egy oly fontos bizonyíték hirtokába jut, amelylyel annak idején a bíróság a gyanúsítottak bűnösségét behizonyítottak fogja látni, akármennyire tagadjanak is azok. Ennélfogva azt elő kell keríteni.

Erre nézve mondja a B. P. 174. §-a azt, hogy:

„Büntett vagy nem csupán pénzbüntetéssel büntetendő vétség gyanújával terheltnek háza, lakása, valamint az általa birt, illetőleg használt más helyiségek és a bennök talált tárgyak átkutathatók, ha alaposan vélelmezhető, hogy ez a tettes vagy részes kézrekerítésére vagy bizonyíték felfedezésére vezet.”

Ezt az átkutatást hívjuk házkutatásnak, vagyis azt a nyomozó eselekményt, a mellyel a hatóság a terheltnek helyiségeit átkutatja azon célból, hogy ott a tettest, a részt, vagy valamely bizonyítékot megtaláljon.

A jelen esetben bizonyítékot lehet találni a terhelt lakásában, ha ott az óra megvan és a fiu büntetett van gyanúsítva.

Itt azonban nehézség merül fel. Egyik az, hogy ez a lakás (azt mondhatná valaki) nem a terhelt lakása, hanem a szüleié. Erről is gondoskodik a törvény, a mennyiben a B. P. 174. §-a ezt mondja:

„Másoknak háza, lakása, vagy egyéb helyiségei is átkutathatók, ha a büncselekményt ott követték el, ha a

terhelt üldözés közben oda menekült, vagy ott fogták el, ha igen nyomatékos tények valószínűvé teszik, hogy a tettes, vagy a részes, vagy a bizonyítékul szolgálható tárgy megtalálható, vagy a ház, lakás, illetőleg egyéb helyiség birtólója rendőri felügyelet alatt áll.”

A jelen esetben egész világos, hogy a gyanúsított fiu késő este szülei házába menekült és a bizonyítékul szolgálható pénz és óra ott lesz megtalálható.

De nemcsak erre van joga a hatóságnak, hanem magát a terheltet is átkutathatja, a mennyiben a B. P. 176. §-a szerint:

„Átvizsgálhatók azon az egyénen levő ruhák és egyéb tárgyak, akit büntett vagy fogházbüntetéssel büntetendő vétség nyomatékos gyanuja terhel, vagy a ki a hatóság előtt szokásos büntettesként ismeretes.”

Sőt joga van a járőrnek az anyát is átkutatni, mert a B. P. 176. §. második bekezdése szerint:

„Mindazáltal a terheltnek hozzátartozói ellen személymotoszás ez alapon csak akkor foganatosítható, ha őtet részesség, orgazdaság vagy bűnpártolás nyomatékos gyanuja terheli.”

Esetünkben nyomatékos a gyanu, hogy a gyerek a pénzt és ékszert szüleinek adhatta át, annál inkább is, mert a járőr értesült róla, hogy a szülők lopás miatt már büntetve voltak. Ebből ugyan nem következik, hogy a szülők szokásos büntettesek, az azonban bizonyos, hogy az az egyén, a ki már lopás miatt börtönt ült, kevésbé fog tartózkodni attól, hogy ha lehet, jogtalan uton pénzhez jusson.

Egész világos tehát, hogy ebben az esetben házkutatásnak és személymotoszásnak van helye.

Ki jogosult már most ennek az elrendelésére, a foganatosítására és hogyan kell azt foganatosítani?

A B. P. 177. §-a a következőket mondja:

„A házkutatás és a személymotoszás *minél* irásban foglalt határozattal rendelő el.

Az elrendelésre rendszerint a vizsgálóbíró, ha azonban a késelelem veszélylyel jár, a járásbíró és a B. P. 171. és 172. §-ok eseteinek kivételével a nyomozást teljesítő rendőri hatóság is jogosult.”

A B. P. 180. §-a pedig ezt mondja:

„A vizsgálóbíró vagy a járásbíró az általuk elrendelt lefoglalást, házkutatást vagy személymotoszást rendszerint maguk foganatosítják, de szükség esetében a rendőri hatóságokkal és közegekkel is foganatosíthatják.”

Ha ezeket a szakaszokat elolvassuk, a jelen esetben a járőr egész tehetetlenül állana, mert a járásbíró Kisházától 18 kilométernyire van és ugyan távbeszélőn lehetne a járásbíróval érintkezni, azonban nagy kérdés, hogy a járásbíró a csendőrség távbeszélői bemon-dására fog-e intézkedni, de a járőrnek az is oszéhe jut, hogy a járásbíró Nagykuton lehet a gyilkossági ügyben nyomozni és ha netán már otthon is lenne,

BUTOR

kézpénzért v. részleltetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 12 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A Fujiama tővében.

Japán képek. — Díszes kert.

mire az írásba foglalt határozat megérkezne, bizonyos, hogy két nap telne el és addig a gyanúsítottnak számtalan módja van a pénzt, órát és gyűrűket elrejtteni, tehát a legfontosabb bizonyítékot eltüntetni.

Hogyan segít tehát magán a csendőrség?

A B. P. 180. §-ának második bekezdése megengedi a következőt:

„Házkutatást az elrendelésre jogosított hatóság határozata nélkül a rendőri közeg csak tetten kapás és a 175. §. esetében, továbbá akkor teljesíthet, ha megszökött fogoly kézrekerítése végett szükséges, ha segélykiáltásra jelent meg, ha a házzal vagy a helyiséggel rendelkező kívánja, ha az utóbbi rendőri felügyelet alatt áll, vagy a hatóság előtt mint szokásos büntettes ismeretes vagy elővezetése, illetőleg letartóztatása el van rendelve.”

Látjuk, hogy ezen esetek közül egyik sem forog fenn és valóban gondolkozóba kell esnünk a felett, hogy miért nehezíti meg a törvény a házkutatás és a személymotoszás foganatosítását, mikor a jelen esetben is olyanira világos, hogy arra sürgős szükség van. Ennek az az oka, hogy a régi magyar jogi felfogás szerint a polgárnak legszentebb joga a házi jog, vagyis az a jog, hogy törvényes birói határozat nélkül a hatóság a tisztességes polgár házi szentélyébe be ne hatolhasson. Másfelől azonban az államnak ép oly fontos joga az, hogy a tisztességes polgár álarca alatt a büntettes el ne rejtőzhessék és a hatóság tapintata és ügyessége lehetőleg előbb döntse el, hogy szükség van-e arra, hogy az idegen házba behatoljon és ott a bűnös ember vagy a bűnös tette vonatkozó tárgyakat felkeresse.

Ha a nyomozó közeg, a mely tehát a B. P. szerint nincs jogosítva a házkutatást és személymotoszást elrendelni és felhívás nélkül foganatosítani, azt mégis eszközölheti úgy, hogy megkísérli a gyanúsítottat, ha az tagadásban van, rá bírni arra, hogy a házkutatás megtartásába beleegyezzen és ebben az esetben a 180. §. 2. bek. szerint előáll az az eset, hogy a házzal vagy a helyiséggel rendelkező kívánja a házkutatás megtartását s akkor akadály nincs.

A csendőrségben azonban külön bizalma van a törvényhozásnak annyiban, hogy a szolg. ut. 121. §-a a csendőrségnek megengedi a házkutatás önálló foganatosítását, ha veszély van a késedelemben és tartani lehet attól, hogy addig is, míg az illetékes hatóság vagyis a rendőri hatóság, a vizsgálóbíró vagy a járőrhíroság intézkedhetik, a terhelt megszökik vagy a keresett tárgynak nyomavész.

Mi következik ebből?

Ellentétben van-e a törvény a szolgálati utasítással?

Nincs ellentétben!

A házkutatás önálló megtartása kivételes joga a csendőrségnek, a szolgálati utasítása alapján. Kivételes jog, vagyis ezzel a jogával csak akkor éljen, ha feltétlenül biztos benne, hogy ártatlan embert meg nem hurcol azzal, hogy házába behatol; azonban, ha csak veszély

nélkül lehetséges, eszközölje ki az arra illetékes hatóság írásbeli határozatát. E végből a főszolgabíróhoz, de még a községi előjáróságához is fordulhat. Különösen szem előtt tartandó ez a rendelkezés kényes esetekben, a mikor olyan emberről van szó, a ki maga nem követett el bűncselekményt, hanem a tettes tudomása nélkül rejtőzött el házába, vagy rejtette el ott zsákmányát.

Kétségtelen az is, hogy a mennyiben a csendőrség önállóan tartott házkutatást és a bűnjel előkerítése által eredményt ért el, a híroság jóvá fogja hagyni eljárását és ha a terhelt azt kívánja, írásba foglalt határozattal mondja ki utólag a maga részéről is a házkutatás vagy személymotoszás szükséges voltát. A csendőr tehát ilyen esetekben, mondhatnók, a bíróság utólagos jóváhagyása reményében, annak nevében járt el már előre.

A mi esetünkben is így történt a dolog:

Az asszonyt és fiát felszólította a járőr, hogy a mennyiben ártatlannak érzik magukat, egyezzenek bele a házkutatás azonnali megtartásába mire az asszony kijelentette, hogy ő büntetlennek érzi magát, tartsák meg a csendőrök a házkutatást. Felkínálták ruháik átkutatását is önként.

A házkutatást annak rendje és módja szerint a járőr megtartotta és talált az asszony ládájában a ruha alatt egy darab 100 koronást, egy darab 50 koronást, egy darab 20 koronást, 3 darab 10 koronást, 6 darab 5 koronást és 2 darab forintost, valamint 4 korona 50 fillér aprópénzt, vagyis 238 korona 50 fillért. Az ezüst-órát nem találta meg. Talált azonban az asztalfiókban egy postai feladóvevényt, amely P. Józsefnek Vásárhelyre szolt és egy aznap feladott csomagra vonatkozott.

A pénzre vonatkozólag az asszony előadta, hogy azt előző nap hozták ki a vásárhelyi takarékból, a feladóvevényre pedig azt mondta, hogy a városban dolgozó fiának küldött benne tiszta ruhát.

Mit tegyen tehát a járőr a pénzzel és hogyan kerítse elő a nyilvánvalóan ellopott órát és gyűrűket? Erről szólunk a következő fejezetben.

(Folyt. köv.)

A kikkel nem bír meg Japán.

A japánok ugyan az erősebb jogán a Kbinával viselt háborúban birtokukba vették Formosa szigetét, de azért a sziget még ma sem egészen az övék. A szigetnek csak egyharmad része, a partmenti sík terület áll tényleg japáni uralom alatt, a sziget többi részét, a hegyes és széles kőleli szegélyt mintegy 10.000 négyzetmérföld ki-

terjedésben harcziás vad törzsek lakják, a kik teljesen függetlenek és úgy látszik azt vallják főéletcéljuknak, hogy a nem közülük való emberek közül minél többet megöljenek és fejüket póznákon sátraik körül feltűzdeljék.

A khinaiak a XVII-ik században a szigetet nyugatról elfoglalták és kemény harczok útján a partmenti sík területen virágzó khinai gyamatot létesítettek. Ugyanez a rész áll most japáni uralom alatt, mert a hegyes rész felé hiába próbálták kitolni a khinaiak a gyamat határait, a vadak mindig visszaverték őket, úgy, hogy végre is a sík területet kelet felől védőerődökkel vették körül, hogy legalább a vadak betörése ellen legyenek biztosítva és a vadaknak meghagyták a függetlenségüket.

Ugyanezt a politikát követte a sziget megszállásának első idejében Japán is. A bevándorlás növekedésével azonban végül mégis szükségesnek mutatkozott a gyamat határainak kitolása, a mi egy véres harcz kezdetét jelentette, a mely talán még sok évtizedig fog tartani. Mert bármilyen hihetetlennek is tetszik a modern haditechnika minden vívmányával felszerelt japáni hadsereg a szakadékokkal és rejtekhelyekkel teli hegyek között tehetetlen volt az ijjal és lándzsával harozoló vadakkal szemben és végül is kénytelen volt belátni, hogy az egyszerre való meghódítása lehetetlen, ellenben esetleg a lépésenkint való előhaladás célhoz vezet. És jelenleg ezt a metódust követik a japániak, úgy, hogy a batárórségeket egyre beljebb és beljebb tolják a vadak területére.

Dr. Aron János német gyarmati hivatalnok egy német folyóirathat leírja egy kirándulását a vadak területére, a melyet Taihokuból, Formosa fővárosából tett. A kirándulásra Taihokuból, a honnan reggel 6 órakor indultak el, egy rendőrtiszt, egy boy, a ki tolmácsként is szerepelt és egy kuli kísérte el dr. Aront. A kuli egy napra elegendő elemőzsiát vitt és közel egy tucsat palaczk japáni sört, a melyet a vadak nagyon kedvelnek. A míg lehetett, természetesen kocsin tették meg az utat, még pedig a város déli kapujáig egy rick-shawban (kulik által vont kétkerekű kocsik), onnan pedig a Push-czar Line-n, a formosai helyi érdekű, a mely igazi keleti közlekedési eszköz és azért külön is említésre méltó. Apró négykerekű kocsik közlekednek a mintegy 10 angol mértföld hosszú vonalon. Egy-egy kocsin csak két ember részére van ülőhely a kik az utazás alatt ki vannak téve az időjárás minden viszontagságának, mert a kocsikat fedetlenek. A kocsikat hátulról két kuli tolja és mert a vonal egyvágányú és szemben is közlekednek a kocsik, minduntalan nagy tárgyalások folynak a találkozó kocsik tulajdonosai között, hogy melyikük térjen ki, azaz melyik kocsit emeljék ki, hogy a másik tovább haladhasson.

A vonal végállomása Kuskaku, a mely már a vadak területének szélén fekszik és a batárórség egyik főszállása. dr. Aron kis csapatához még két rendőrkatonát csatlakozott és azután tovább indultak. Az út itt már hegyek közt vezetett. Egészen bent a hegységben fekszik Kitzau, Taihoku villamostelepe, a mely a fővárost villamos árammal látja el. Kitzau egyúttal a vadak területének legezlelő határa. Egy bőszerű szakadék mentén tovább fölfelé vezet onnan az út gyönyörű kilátással a hátul elmaradozó rizsföldekre és a szakadék mélyén rohanó hegyi patak gyönyörű vízeséseire. Egy órai út után lankás hegyoldal következik, a melyet már a vadak művelnek, a kiket a japániak tanítottak meg rá. Az itt lévő rendőrállomásból ismét néhány rendőrkatonát és tizt csatlakozott dr. Aron expedíciójához, a mely

most már vidám beszélgetés közben folytatta útját Urai felé, a mely az utolsó rendőrállomás a határ legszélén.

Délután 2 órakor érkeztek Uraiba, miután egy kétél-hidon átkeltek a szakadékon is, és itt dr. Aronnak alkalma nyílt a már munkához szoktatott vadak közül többet szemügyre venni. A japániaknál jóval erősebb természetűek, széles mellkasuk és nagy fejük van, egyebekben pedig a maláji faj összes ismertetőjelei megvannak rajtuk. Az európai ember előtt különösen az asszonyaik tűnnek fel, a kik feleőajkukon át egészen a fülükig tetováltatják arcukat, úgy hogy úgy látszik, mintha bajszkötőt viselnének. Az összes vadak számát 100,000-re becsülik, a kik elszórtan és különböző törzseket alkotva, élnek a sziget hegyes területén.

Japán részére a hegyes terület mielőbbi meghódítása igen nagyjelentőségű. A hegyeket ugyanis óriási kiterjedési kámforaerdők borítják, a melyeknek ipari kihasználása évenként több milliót jövedelmezne Japánban, a hegyesség belesje azonkívül gazdag nemesfémekben, aranyban, ezüstben és platinában. Uraiban a megszelidült vadakat már megtanították a kámfor desztillálására és így fognak csinálni minden további nyert területen is. Csakhogy ez igen nehéz és hosszú munka lesz a japániakra nézve, mert, mint dr. Aron írja, néhány héttel említett kirándulása után a japániak Uraiból kis előnyomulást kíséreltek meg, de a vadakkal való harcban annyi halottat és sebesültet veszítettek, hogy a veszteség egyáltalán nem ért fel azzal a kis területtel, a melylyel így birtokukat nagyobbitották.

Az ember életkora.

A híres francia kutató, Legrand M. A. dr., mint Párisból jelentik, most szenzációsan érdekes statisztikát tett közzé több évezádon át az emberi élet tartamának változásairól. Kimutatása föltétlenül hiteles, mert minden egyes adatát egykoru okmányokkal tudja bizonyítani. Vizsgálódásában az egészségügynek a civilizáció és a tudomány haladásával lépést tartott fejlődését vette kiinduló pontul. Adatai azt bizonyítják, hogy az ember átlagos életkora az utolsó négy évezárad folyamán hosszabbodott, az öreg korban élő emberek száma ma sokkal nagyobb, mint a régi időben volt és a mai korszak embere átlag tovább él, mint a mult századok embere.

Legrand egy táblázatot állított össze, a mely világosan bizonyítja az emberi életkor hosszabbodását. Az öreg kort hatvan évben állapítja meg. Ezt a kort még a XV. és a XVI. században ezer közül átlag csak 582 ember érte meg. A XVII. században már 655-re, a XVIII. században 718-ra, a XIX. században 757-re és a XX. században 806-ra növekedett ez a szám. A nyolczvan éves emberek száma a XV. és a XVI. században ezer közt átlag 118 volt; a következőben 134, a XVIII. században 194, a XIX. században 201, a XX. században pedig már 255. Igen érdekes megfigyelni az életkor idejének meghosszabbodását a XIX. században: 1800—1825-ig ezer emberre 176 öreg korban élő ember esett; 1825—1850-ig 198; a harmadik negyedben csak 175, de a negyedikben 1900-ig már ismét 234. Az 1900—1910-ig terjedő évtized a 255 pro millt mutatja.

A statisztika adataiból még kiderül a tudományos világ által eddig még nem ismert és megokolhatatlannak látszó tény, hogy a nő általában besebb életű, mint a férfi. Így például az Egyesült-Államokban 1890-ben nem kevesebb, mint 3981 kevés huján száz eszten-

dős ember élt, ezek közül 1398 férfi és 2385 nő. Tovább vizsgálódva az adatok rengetegében, kitűnik, hogy Németországban 2031 olyan férfi volt, a ki túlélte a kilenczven esztendő, de ugyanakkor 3567 hasonló korú nőt számláltak össze. A statisztika összes adatainak összevetése nyomán az tűnik ki, hogy a világon az emberiségben a kilenczven éves és hasonló nagy kort megelőző nők száma csaknem kétszer annyi, mint a férfiaké: 641 és 306 pro mille.

Érdekes, hogy a nagy kort különösen azok az asszonyok érik meg, a kiknek sok gyermekük volt. Claudiának, a híres római aszszonynak, a ki százötvenöt esztendő korában halt meg, huszonöt gyereke volt; egy kevés bijján száz esztendő nőnek pedig Aisne francia tartományban huszonhat gyereke; Angolországban 1881-től 1900-ig a férfiak átlagos életkora 14, a nőké 16 esztendővel; Franciaországban tíz, illetve tizenegy; Németországban 25, illetve 29 esztendővel emelkedett a nők életkora.

Dr. Legrand kutatásai nyomán foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy melyik életbivatás az, a mely a legbosszabbra engedi nyulni az életet. Arra az eredményre jutott, hogy az úgynevezett szabadfoglalkozású emberek között a papok, az államférfiak, a tudósok, a katonatisztek, az írók és a művészek élnek legtovább. Érdekes, hogy a fejedelmi családokban aránylag kevés a bosszúéletű ember. Így ezer pap közül 264 s ugyanennyi berczeg közül csak 71 éri el az öreg kort, vagyis a hatvan esztendőt.

KÉPEINKHEZ.

Japáni képek.

Most, hogy a japán császár elhalálózása és illetve az új császár trónralépte alkalmából az egész világ szeme, részvéte és érdeklődése az ázsiai kis szigetország felé fordul, talán nem lesz érdektelen egyet-mást megismertetni olvasóinkkal a Felkelő Nap birodalmából.

A mostani japáni császárság eredete, mint azt a japán történelem tanítja, Krisztus születése előtt 600 évre vezethető vissza. A mostani dinasztia tehát több mint harmadfélezer éves. A japán császárok helyzete azonban, egészen a most elhalt császár (japáni nyelven: tennó) trónralépteig semmiképen nem volt összehasonlítható az európai császárokéval. Mert csak névleg voltak ők a nép fejei, de már a kormányzásból igen kevés jutott nekik, amennyiben helyettük a papifejedelmek (sogunok) kormányoztak, ezek akarata volt döntő a császár minden mozdulatára, minden intézkedésére s a császár még a lakását se hagyhatta el soha, legalább úgy nem, hogy a népe is látbatta volna. Több mint harmadfélezer év óta színről-színre csak ezt az egyetlen császárját látta a nép, a többi mind úgyszólván teljesen elzárva, elszigetelve élt a néptől Kiotóban, a császári palotában. Pényben, gazdagságban és vallásos tiszteletben mindnek megvolt a maga része, de saját akaratának érvényesítését nem kísérhette meg egy se.

Az európai civilizáció elől azonban, bármennyire is ragaszkodtak a sogunok a régi japán nemzeti szokásokhoz, Japánország sem zárkózhatott el örökre. A múlt században már a kereszténység is tért hódított a nép között. Az angolokkal és amerikaiakkal való folytonos összeköttetésnél és érintkezésnél fogva pedig az általános művelődés is egyre jobbra terjedt. Különösen elősegítette ezt a most elhalt Mucsuhitó császár, aki maga is európai műveltségű férfiú lévén, mindjárt trónralépte (1867) után egy rövid bolső háboruban megbuktatta a soguni méltóságot s magához ragadva a hatalmat, mint a nyugati hatalmasságok fejedelmeihez hasonló modern uralkodó, sok oly modern intézménynek vetette meg az alapját, ami a nemzet kulturális fejlődését a nép alacsonyabb rétegeiben is előmozdította.

Igaz ugyan, hogy még nagyon sok intézmény és nemzeti szokás maradt fenn, ami korlátoltságra, maradi- és barbár gondolkodásra vall. Az építkezés pl. még most is nagyobbrészt fából történik, a városok utcái szűkek, rendezetlenek, piszkosak, a helyi közlekedés eszköze még ma is a kulik (szolgák) által vont kétkerekű kordé és a hordszék stb. De hát egy 50 millióból álló nemzetet nem is lehet úgy máról-holnapra átalakítani s ősi szokásaiból kivetkőztetni.

Mucsuhitó uralkodása mindazonáltal rendkívüli befolyással volt Japán fejlődésére s mondhatni, hogy ama 44 év alatt, amit a trónon töltött, egy évezredet baladt előre a civilizáció terén Japánország. Ez idő alatt két nagy háboruban vezette diadalra nemzetét. Előbb legyőzte Khinát, majd Oroszországgal, a világ leghatalmasabbnak hitt nemzetével mérte össze fegyverét s mint tudjuk, ebből a háborúból is győztesen került ki. Ez a két háboru a civilizált világ számottevő hatalmasságai közé emelte a japán császárságot s az ázsiai kis szigetország a világ egyik leghatalmasabb s általánosan tisztelt birodalma lett.

Yosibitó, a most trónralépő császár, szintén európai műveltségű férfiú és ha egyelőre tünnio kell is még egyes nemzeti szokásokat, kétségtelen, hogy apja nyomdokain fog haladni és tovább fogja fejleszteni azt a kulturális munkát, amit apja megkezdett.

A képek, amelyeket a jelen számunkban bemutatunk, egyes részleteket ismertetnek a Felkelő Nap birodalmából.

HIREK.

Csendőr egyének megsebesítése. A jásznyagykunszolnokmegyei Szajol község fiatalága 1912 augusztus hó 4-én nagy táncmulatságot rendezett, amely mulatság az éjjeli órákban általános verekedésbe fullt. A szolgálatban állott Marton István őrszervező címzetes őrmester éjjel 1/21 órakor a verekedőket szótválasztandó, közéjük ment, mire azok az őrmestert átölölve, védekezésre képtelenné tették s botokkal úgy megverték,

hogy rajta 21 napi gyógytartamot igénylő sérüléseket ejtettek. Az elmenekült tettesek után a nyomozás folyamathban van. — Bátori József őrsvezető ezimzetes őrmester és Vásárhelyi András csendőrből állott Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye aszódi őrsbeli járőr 1912 aug. hó 8-án egy buzalójúsi ügyben Galgagyörkön nyomozás közben, a lopással gyanusított ifj. Ádámi János, ottani lakost őrizet alá vette s midőn őt délután 3 óra tájban kikérdezés végett a tanácsterembe kísérni akarta, ez az őrmestert egy észrevétlenül elővett zsebkéssel megtámadta, s jobb arczába szurva, elmenekült. Tettes később Váczon menekülése közben elfogott. Bátori őrmester, aki 14 napi gyógytartamot igénylő sérülést szenvedett, a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállítottatott.

Megtámadott járőr. Nagy János, Sáros megye nagy-sárosi őrsbeli csendőr 1912 augusztus 9-én, szolgálat-terjesítés közben, délután 1/4 órakor a cs. és kir. 5-ik gyalogezredtől megszökött Simon György gyalogost elfogni akarta, amidőn ez ellenezgült s a járőrt megtámadta. Nagy csendőr támadója ellen szuronyt használt s azt súlyosan megsebesítette.

Munkásmozgalmak A Szepes megye korompai Hernád völgyi Vasipar Részvénytársaság munkásai 1912 augusztus 4-én gyűlést tartván, mintegy 150-en egy szakszervezetet óhajtottak létesíteni; minthogy azonban a vezetőség szervezett munkásokat nem alkalmaz, a szakszervezet létesítését nem engedélyezte s amidőn a munkások ehhez mégis ragaszkodtak, azokat a munkából kizárta. Erre valamennyi munkás bérharczba lépett s augusztus 6-ára virradó éjjelen egy hidat felgyújtottak, ami végzetes következményekkel járhatott volna, mert ha a tüzet észre nem veszik, az a hid alatt elhelyezett vízvezetéki csöveket elégette s a gyárban könnyen robbanást idézhetett volna elő. A rend fenntartására Szánthó István főhadnagy, löcsei szakasparancsnok parancsnoksága alatt, 50 főnyi legénység összpontosítottatott.

Koleragyanus megbetegedések. A mosonmegyei Fertőgyházán dolgozó aratómunkások közül 1912. évi augusztus hó 7-én egy mezei munkás koleragyanus tünetek közt meghalt, 10-én pedig ugyancsak gyanus körülmények közt többen megbetegedtek. Az elhalt egyén belei megvizsgálás végett az országos bakteorologiai intézetnek felküldettek. Minthogy az a gyanu merült fel, hogy a munkások a nekik kijáró pálinkától azért betegedtek meg, mert abba hűnős könnyelműséggel faszesz volt keverve, a pálinka vegyi vizsgálat végett a magyaróvári vegykísérleti állomásnak megküldetett. A hatóságok a legmesszebbmenő elővigyázati rendszabályokat léptették életbe, a községet zár alá helyezték s a hatósági intézkedések megtartásának ellenőrzésére 5 főnyi legénység összpontosítottatott. Itt megemlítjük, hogy a csanádmezei Mindszenten a kolera megszűnt s a község a zár alól feloldatott.

Kérelem. A somogy megyei taranyi őrsparancsnokság

felhívja Hajba István és Petri Ankidim, a III., illetve IV. számú csendőrkerületi parancsnokság állományából 1906. év nyarán Somogy megyébe vezényelve volt csendőröket, hogy egy a részükre kiutaltványozott összeg elszámolhatása végett, jelenlegi tartózkodási helyüket vele mielőbb közöljék. Ha netán nevezettek a teltiteltől már megváltak volna, úgy nevezett őrsparancsnokság felkéri azon bajtársakat, akik ezen csendőrök szabadságolási, avagy tartózkodási helye felől tudomással bírnának, hogy azt ugyancsak a fenti őrsparancsnoksággal mielőbb tudatni sziveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A hallható fény. A londoni South Kensington Muzeumában pár nap óta egy «Optophonak» nevezett gép látható, a melynek a nevezetessége, hogy általa a fényt a ballószervekhez lehet vezetni. A gép feltalálója a birminghami egyetem fizikai professzora, Fournier d'Albe. Találmánya azon ismeretes tulajdonságon alapszik, hogy a fény keletkezésénél bizonyos finom zörej áll elő. Ezért konstruált a tudós egy rendkívül érzékeny telefon-apparatust, a mely a fényt a fülhöz vezeti. A kísérletek csakugyan beigazolták, hogy a napsugár fényének egészen más és erősebb hangja van, mint a holdénak, a villamos láng pedig másképen «énekel», mint az olajlámpa.

Az ipari balesetek. Az osztrák munkásbiztosító hivatal felhívására az idén valamennyi osztrák ipartestület statisztikát állított össze a szakma körében előforduló balesetekről. Ezekből a statisztikákból kiderül, hogy az ipari balesetek száma meglehetősen egyenletességgel oszlik el az éveknek csaknem valamennyi hónapjában. Kivétel ebben két hónap: augusztus és október, a mikor a balesetek száma ijesztően megnövekedik. Ez a két hónap szolgáltatja az egész esztendei baleseteknek csaknem 20 százalékát. Hogy mi ennek az oka, azt egyelőre még nem tudták megállapítani. Könnyebben megállapítható ellenben annak a másik ténynek az oka, hogy miért történik a legtöbb ipari baleset a hétnek hétfői és szombati napján. A hétfőt a vasárnapi alkoholélvezetek és az átmulatott éjszaka álmatlansága teszik katasztrófálissá, szombaton ellenben az egész heti fárasztó munka kimerültsége teszi az embereket figyelmetlenebbé és az okozza a véres katasztrófákat.

A strucz tojás. Sok természetrajzi könyvben még manapság is azt lehet olvasni, hogy a strucz tojásait kiköltés végett a tropikus napsugarak hatásának teszi ki, vagy forró homokkal borítja be.

Ennek a két állításnak egyike sem felel meg a valóságnak. Ha meggondoljuk, hogy az afrikai izzó napsugár s homokot hatvánál több fokra is fölhevíti, a mely hőfok még a strucztojás csiráját is megöli, szinte lehetetlen, hogyan lehet ilyen képtelen állítással még tudományos könyvekben is minduntalan újból előhozakodni. Ép ellenkezőleg úgy áll a dolog, hogy a strucz ilyen körülmények közt tojásait saját testével kénytelen a perzselő napsugarak hatásától megvédeni. A nőstény strucz ezért egész nap a tojásain kotlik, este pedig a hím váltja föl, a melyik éjszaka ül a tojásokon. Ezenfelül pedig a strucznek betakarva kell tartania a fészket, hogy megvédje azt a tojástólva j állatok ellen, a melyek a sivatagban nemesak a madarak és csuszó-mászó állatok, de a négy lábú ragadozók közt is bőven akadnak,

A struccz nagyon erős állat, a mely meg tudja magát védeni és szárnyainak hatalmas csapásaival és veszedelmes rugásaival fészketől a nagyobb állatokat is el tudja riasztani. A költés idején különösen a bím struccz nagyon kötekedő és ezért veszedelmes arra, a ki megközelíti.

Milliárdok elpocsékolása. Egy amerikai folyóirat egy érdekes cikkben számol be azokról a nagy értékekről, amelyek az amerikai Egyesült-Államokban esztendőről-esztendőre elpusztulnak, anélkül, hogy valaki valami basznukat venné. Ezek az értékek a cikk szerint legalább tízezermillió dollár értéket képviselnek. Világítógáz például annyi pocsékolódik el, amennyiből Amerika összes 100 ezer lakónál többel bíró városainak a világítása kikerülne. Az erdőégések évente körülbelül 80 millió dollárra tehető kárt okoznak. Az árvíz pusztításai által okozott kár sokszor még ennek az összegnek a kétszeresét is meghaladja. A rossz pakolás miatt tönkrement tojások értéke is 40 millió dollárra tehető. A hasonló okból elromlott élelmiszereké pedig százmilliókra rúg. A föld alól kibányászott szénnek legalább egy negyedrésze elpocsékolódik, mielőtt a rendeltetési helyére jut. Amilyen nagy a gondatlanság a gazdasági életben, épp olyan az emberélet tekintetében is. New-Yorkban évente átlag 350 ember esik áldozatul a vonatok, villamosok és kocsik közlekedésének. A bányák halottainak a száma tavaly 1465 volt. Azoké a munkásoké pedig, a kik a különböző munkahelyeken vesztették az életüket 7400. Miután az amerikai kormány statisztikusa az emberélet átlagos értékét 1700 dollárban állapította meg, a fent elsorolt balesetek pénzben kifejezve, tízenöt millió dollár veszteséget jelentettek. Úgy a rengeteg emberélet, mint a vagyonpusztulásnak a főoka a gondatlanság és elővigyázatlanosság. Kellő óvatossággal és körültekintéssel majdnem minden esetben eljököt lehetne venni.

Víztartó növények. A sivatagokban lejátszódó történeteknek egyik mindig visszatérő refrainje, hogy s mikor az utasok már közel vannak ahhoz, hogy szomjan haljanak, akkor leölnék egy tevét és a gyomorban talált vízzel oltják szomjúságukat. A milyen ismert ez a mese, olyannyira nem igaz is egyszersmind. A tevének már amúgy is igen rosz szaga van; a gyomor félig kásává örült ételmaradékaival kevert viznek pedig még a szomjúságtól halálra tikkadt embernél is legyőzhetetlen undort kell keltenie. Ezzel szemben azonban a sivatagokban több olyan növény terem, a mely valóságos víztartóként szerepel. Ilyen növények mindenekelőtt a kaktuszfélék. Már a nálunk edényben termesztett, úgynevezett fügekaktusz is rendkívül bő víztartalmu, de összehasonlíthatatlanul nagy mértékben áll ez a sivatagokban vadon termő óriási kaktuszokra. Mexikó sziklasivatagjaiban terem az úgynevezett hordókaktusz, a melyik egy nagyobb fajta söröshordóhoz hasonlít, kívül telistele van hegyes tüskékkel, míg belseje vizet tartalmazó, nagy sejtekből áll. A bányája igen vastag és pórusok nélküli, úgy hogy a nedvességtartalom elpárolgása minimális. Az egész kaktusznövénynek mintegy 94 százaléka víz, a minék következtében valósággal víztartónak lehet tekinteni. Rendes körülmények között természetesen sem az emberek, sem az állatok nem élnek e természetes víztartók vizével, de ha a nyári száraz időszakban a hónapokon át tartó esőhiány következtében a folyók kiszáradnak és a források meg kutak kiapadnak, akkor a kaktuszokra törnek emberek és állatok egyaránt. A mexikói indiánok igen egyszerű módon vonják ki a

kaktusból annak víztartalmát. Éles késsel levágják a tetejét, úgy hogy láthatóvá lesz a belső fehéres vízdiis tartalma. Ezt aztán rövid fatörővel kásává törik, a melyből kezükkel a vizet kisajtolják. A hordókaktusz nedve igen izletes, kissé édeskés ízű, de teljesen szagmentes, ellentétben egyéb kaktuszfajták nedvével, a mely keserű és andorító szagu. Érdekes berendezése a természetnek, hogy a jóízű nedvet tartalmazó kaktuszt, a melyre az állatok törnek, hatalmas tüskék védik, míg a bűzös és keserű nedveket tartalmazó kaktuszok bőre csaknem egészen sima, mivel ezeket úgy sem támadják meg az állatok.

A harang történetéből. A harang körülbelül egyidős a kereszténységgel. Annyi bizonyos, hogy Krisztus születése előtt nem ismerték a harangot. Az első harangot Krisztus után a negyedik században Paulinus nolai püspök Campaniában rendelte meg, innen van az olasz Campanella elnevezés. A hatodik században már több kolostori községben találunk harangot; Sabinianus pápa 605-ben rendeletet adott ki, hogy az ének és istentisztelet idejét harangütés által adják a híveknek tudtára. Érdekes, hogy midőn Klotár frank király 610-ben Sens várost ostrom alá fogta, a vést hirdető harangok kongásától úgy megijedt, hogy az ostromot félbeszakítva, elvonult a város alól. A harang keresztelése a kilencedik században, Nagy Károly idejében kezdődött. XII. és XIII. János pápák idejében igen sok harangot kereszteltek meg, többek közt a római Laterán-templom nagyharangját is 968-ban. A legsúlyosabb harang a moszkvai Kream tornyában volt, de az 1737-ben dühöngött nagy tűzvész alkalmával lezuhant a toronyból és négyezerháromszázhusz mázsa súlyával oly erővel fűrődött a földbe, hogy csak a koronája látszott ki. Körülbelül ezer mázsa súlyú az ugyancsak moszkvai Szent-Iván-Veliki torony nagy harangja, melyet 1819-ben öntöttek. A bécsi Szent István-templom nagy harangja háromszázötvennégy, a párisi Notre Dame-templom harangja pedig háromszázötvennégy mázsa súlyú.

Különös statisztika. Hall, a clarki egyetem tanára sokszor szokott különös statisztikai táblákat készíteni, de valamennyi közül a legutolsó a legsajátságosabb. Ezzel 1000 gyermeket vett tanulmányai alapjául s megkérdezte tőlük, milyen okok és külső események keltik bennük a félelem érzését. Körkérdése eredményeként megállapította, hogy a félelem oka a legtöbb esetben (230 leánynál és 155 fiúnál) a villámlás és a dörgés. Bizonyos emberektől való rettegését 190 leány és 129 fiú vallotta be. Az okok folytatólagos sorozatában a halál, a patkánytól, az egértől, a kisártetektől, a világ végétől, a rablóktól, a vízbefulástól, az egyedülléttel való félelem következik. Hall professzor legkülönösebb kérdése mindenestre az volt: ki fél attól, hogy elevenen eltemetik? Ezer gyermek közül mindössze 35 (30 leány és 5 fiú) felelt igennel. A tündérektől való félelem a statisztika szerint nem igen szerepel a gyermekvilágban. A fiúk közül egyetlenegy sem irtózik a tündéri babonáságoktól, a leányok közül is csak ketten s ezek a gyávák leggyávábbjai.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénci

fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldenek.

Határszél. Lopás büntette.

T. D. esondőr. Sorsjegyei nem nyertek.

Havasi csendőr. Beszámít.

N. S. csendőr. Járőrvezetői jelvényt viselnek az összes kinevezett járőrvezetők. Azé az elsőbbség, ki előbb lett járőrvezetővé kinevezve.

Öreg csendőr. Mintán a nősülési ügyek a kerületi parancsnokságoknál nyernek elintéztést, nem adhatunk felvilágosítást.

Kézirat. 97. 1. Nem fogják átvenni, mert hiányzik a gyakorlat és a képzettség. **2.** Próbálja meg a kórházzal. Az engedély beérkezéséig nem viselheti.

Volt határrendőr. Forduljon a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságához, mert az ön által befizetett pénz ott lesz kezelve.

D. ujf. Kérje az áthelyezését szolgálati uton.

T. C. 1—2. és 4. Megegyezéstől függ. **3.** Vita tárgyát képezheti, legjobb, ha a szakaszparancsnoksághoz fordul.

G. B. csendőr. 1. Beszámít. **2.** Irja meg, hogy mit nem ért a kért dologból.

N. J. csendőr. Czts. szakaszvezető. Tizedesi zsold.

M. őrm. 1. Az elsőbbség a korábban kinevezett járőrvezetőé. **2.** Mindig a legutóbbi kinevezés érvényes.

20%. Mintán a szárnyparancsnokság már döntött, nincs mit kérdezni.

Ny. járásörmester. Vizsla nem hajtókatya.

1884. 1. A kerületi parancsnokság alig fogja megengedni. **2.** A szárnyparancsnokság döntése kérendő ki.

Sz. J. esondőr. Forduljon egy középiskolai tanárhoz felvilágosításért.

Árvalány 25. 1. Nem tudhatjuk, hogy a per hogyan fog végződni? **2.** Két órával a takarodón túl.

Érsekújvár. Szerezzen az okmányokról hiteles másolatot.

Öreg csendőr. Az esetben, ha vezénylési pótdíjat ölvez, a 20 százalékkal felomelt napi botétet köteles fizetni. (L. Határozások stb. II. fej. 3. pont. 3. bekezdés). Anyaorsén azonban a vezénylési napokra befizetett botétet visszakapja.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsege folyó évi július hó 25-én Bad Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott hogy:

Bíró József és

Kiss József, III. számú csendőrkerületbeli,

Tompek József és

Nieszl István, II. számú csendőrkerületbeli járásörmesterek a porosz királyi rörös sas érmét;

Barasics Kálmán és

Liebentritt Adolf, VI. számú csendőrkerületbeli őrmesterek,

Tóth I. Ferencz és

Hegyi Ernő, III. számú csendőrkerületbeli,

Csáder Ferencz.

Nagy Vendel.

Rákosi Ferencz,

Horváth V. József,

Szabó II. József.

Németh VII. István,

Vas II. Ferencz és

Gelencsér Ferencz, VI. számú csendőrkerületbeli és Csathó Lajos, nyugállományú őrsvezető czts. őrmesterek a porosz királyi korona rend érmét;

Vereb László, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető czts. őrmester, a porosz királyi harcos-érem érmét;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület allományába tartozó

Bielanovits Győző, őrsvezető czts. őrmester, a bolgár királyi ezüst katonai érdemkeresztet:

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészijője. Azert ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségvetés díjlanul, hivatal a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olyan. Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérendő.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Eldőlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvekre. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamattal fizetünk (a tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetétek után, melynek a betét az 1. pontban jelzett felmondási időtől ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk (a tőkekamatadó levonásával).

Eldőleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos hitelsíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, hitérvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

Harangi Károly,
Cserényi Imre és
Nekreale Vazul csendőrök, a bolgár királyi koronás
bronz érdem-érmét; valamint
Határ Imre őrsvezető czts. őrmester,
Márkus János és
Csula György csendőrök, a bolgár királyi bronz érdem-
érmét elfogadhassák és viselhessék.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter által:

Kovács Béla, I. sz. csendőrkerületbeli csendőr cím-
zetes őrmester, valamint

Kakován Adorján és

Bunya Gedeon, ugyanazon csendőrkerületbeli csen-
dőrök, árvíz veszélykor, számos ember életének meg-
mentése alkalmával tanusított önfeláldozó és bátor maga-
tartásukért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség
felügyelője által:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Tóth János II. járásőrmester, 22 évi csendőrségi szol-
gálata alatt különböző alkalmaztatásaiban, a közbizton-
sági szolgálat terén folytonosan lankadatlan szorgalom-
mal és kötelesség-hűséggel kifejtett eredményes tevékeny-
ségeért.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kulcsár Márton őrsvezető címzetes őrmester, az 1912.
évi január hó 2-án éjjel 12 órakor a temesmegyei Sebed
községben kiűtött tűzvész alkalmával, higgadt és észszerű
intézkedéseivel s testi épsége veszélyeztetésével véghez-
vitt lelkes fáradozásai folytán a romboló elem tovább-
terjedésének meggátlásáért, különösen pedig a tűz által
veszélyeztetett postahivatal kincstári berendezésének és
értékei legnagyobb részének megmentéseért.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatott:

1912 augusztus hó 1-ével:

Papp Gergely, IV. számú csendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg

szolgálatképtelen», 1912. évi augusztus hó 1-től számi-
tandó egy évre.

Választott lakhely: Oroszvég.

Nyugállományba helyeztetnek:

1912 augusztus hó 1-ével:

Horváth Vendel, VIII. számú csendőrkerületbeli járás-
őrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rok-
kant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Arad.

Szentgyörgyi László, I. számú csendőr kerületbeli
járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint
„rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem al-
kalmas». Választott lakhely: Kolozsvár.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Horváth József II. járásőrmester, folyó évi augusztus
hó 12-én az I.;

Csapó János őrsvezető címzetes őrmester folyó évi
augusztus hó 9-én a II. osztályu legénységi katonai
szolgálati jellel látattak el.

Névváltoztatás.

Neudel János, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr
családi nevét az 1912 július hó 4-én kelt 102,667/VI-a.
számú belügyminiszteri engedély alapján «Szilágyi»-ra;

Róth Antal, ugyancsak VI. számú csendőrkerületbeli
csendőr címzetes őrmester családi nevét az 1912 július
hó 2-án kelt 99,724/VI-a. számú belügyminiszteri engedély
alján «Rákosi»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Szvoobla Rezső főhadnagy, Krausz Ilona úrnővel,
1912 július hó 20-án Rozsnyón;

Ükös Lajos őrsvezető címzetes őrmester, Nagy Ka-
talinnal, 1912 július hó 16-án Csilizradványon.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
talos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

*Honvédelmi miniszter ur Snagyméltósága által 5242/912. sz. a.
rendszeresített újfajta sapkák, nemkülönben az összes felszerelési
cikkék, nyári szürke és fehér czérnakeztyűk raktárunkon a leg-
jutányosabb árban kaphatók.*

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-hizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Néhány szó a francia közbiztonsági szolgálatról.

Szakközlemények nyomán írta . . .

I. Egy nyomozási czélokot szolgáló új szerv.

A bűnügyi nyomozásokkal foglalkozó európai hatóságok történetében az elmúlt évtized — eddig ismeretlen segédeszközök felhasználása által — mélyreható változásokat és reformokat hozott magával.

Egyelőre még csak ezen újítások elején tartunk, de nem kételkedem benne, hogy e mozgalom hamarosan eredményes befejezést nyer. Igaz ugyan, hogy ez nagyobb kiadásokkal is fog járni, de ha meggondoljuk, hogy a béke mai korszakában minden állam hadügyminisztere mindinkább fokozódó követeléseivel eredménynyel lép a törvényhozás elé, úgy talán nem lesz messze az a korszak sem, mely a pénzügyminisztereknek a közbiztonsági szolgálatra vonatkozólag ugyanazt az utat jelöli meg, vagyis, mely parancsolólag követeli, hogy a közbiztonság kellő fenntartására a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre bocsáttassanak.

Szakkörök már ismételten rámutattak arra, hogy a nemzetközi gonosztevők száma mindinkább emelkedik, s hogy a vakmerőség és ravaszság, melylyel a bűntettek végrehajthatnak, a tett eredményeivel nő. Ezen állításokat beigazolná egy statisztika azor összegekről, melyek évente az országból büntett útján külföldre kerülnek s így a nemzeti vagyon számára elvesztek.

Joggal kerül tehát felszínre az a kérdés, hogy az államhatalom kellően fel van-e szerelve a gonosztevők elleni harcra, hogy nem a czélszerű intézkedések hiánya okozta-e azt, hogy a nemzetközi gonosztevők annyira elszaporodtak?

A nemzetközi betörők által oly sokszor megsarcolt Franciaország azt belátva, az ottani viszonyokhoz alkalmazkodó oly eredményes intézkedéseket tett, melyeknek következménye nemsokára az lesz, hogy a nemzetközi gonosztevők ezen rajtuk nézve nem vendégszerető országot kerülni fogják és inkább ott fognak dolgozni, ahol kevesebb veszély fenyegeti őket.

A büntetőesetekkel könnyebben és fesztelenebbül rendelkezik a vasúttal, gépkocsival, távbeszélővel és távirddal, mint az őt üldöző hatóság, mely több esetben kénytelen illetőségi kérdések miatt más hatóság-

hoz is fordulni, nem is beszélve arról, hogy az uldozes bevezetését sok formuiság is késlelteti.

A gonosztevők értesíthetik egymást a tervbe vett üldözésről, sőt a legtöbb esetben olvashatják is a lapokban, hogy a hatóság mily intézkedéseket tervez és hogy mily nyomokra akadt. Az üldöző közegek ezzel szemben nagy fáradsággal kénytelenek az elfogandó egyén hollétére és menekülési irányára vonatkozó adatokat gyűjteni, erre időt pazarolni, ami természetesen az üldözöttnek ugyanannyi időnyereséget jelent.

Azon segédeszköz, hogy szükség esetén a nyomozás lebonyolítására legalkalmasabbaknak vélt egyének (titkos rendőrök) küldetnek a helyszínére, nem járhat mindig kellő eredménnyel. Ezen egyének ugyanis a legtöbb esetben már későn érkeznek a helyszínre, előbb érintkezésbe kell lépniök az ottani lakossággal és hatóságokkal, amivel sok, a nyomozás sikerét kockázató idő vesz el.

1907. évi december hó 28-án Franciaországban egy törvény lépett életbe, mely mindezen bajokon hivatva van segíteni.

Ezen törvény által Franciaország — a már meglevő rendőri szervezet érintetlenül hagyása mellett — 12 „bűnügyi rendőrségi” körületre, az úgynevezett „*Brigades régionales de police mobile*”-re osztott, melyek csakis a bíróságok rendelkezésére állanak és Párisnak a vidékkel való — addig hiányos — összekapcsolását vannak hivatva létrehozni.

Nagy városokban és kikötőkben állomásoznak és közvetlenül a Párisban székelő rendőrfőnöknek vannak alárendelve.

Minden brigádhoz (nevezük őrnek) négy altiszt (kommisszárius) és 10 bűnügyi biztonsági őr van besorozva.

A rendőrfőnök mellett helyettesen kívül, három tisztviselő és 10 bűnügyi biztonsági őr, vidékre való kiszállításokra pedig még 15 ily egyén áll rendelkezésre.

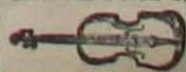
Ha figyelembe vesszük, hogy az őrök közegei nemcsak saját területükön, de az országban bárhol a leggyorsabb közlekedési eszközt vehetik igénybe, hogy úgy a levelezésük, táviratozásuk, mint a távbeszélő-használat is teljesen díjtalan és hogy minden őr a fővárosban levő központtal távbeszélővel közvetlen összeköttetésben áll, nyilvánvaló, hogy ezen szoros kapcsolat mily eredményekkel jár.

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszok és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztítatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarországi legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerkészítője, az Oroszok és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Az egész szervezet a körülmények legaprólékosabb kihasználásának helyegét viseli!

Minden *alkiszállól értelességi vizsga* követeltetik s gondoskodás történt állandó továbbképzésükről is.

Ezen testület minden tagja a fényképezés, ujjlenyomatrendszer (daktyloszkópia), testméretrendszer (anthropometria) és bűnügyi technikában nyer — heosztása előtt — alapos kiképzést.

Minden örs egy elsőrangú fényképezőgéppel van ellátva, az egyes egyének időközönként a fővárosi bűnügyi nyilvántartási hivatalhoz vezényeltetnek, hogy az ott látottak és tapasztaltak is bővítsék ismereteiket.

Ha meggondoljuk, hogy egy Párisban elkövetett bűnügyi esetén minden figyelemreméltó körülmény a személyleírással együtt a *legrövidebb idő alatt minden órssal közölhető*, melyek mindegyike a bűnügyhen *azonnal* dolgozni kezd, csak természetes, hogy ezen testület igen nagy eredményeket tudott és tud felmutatni.

Míndezekhez hozzájárul a nálunk, igaz, nem népszerű fogdíjrendszer.

Mielőtt ezen, a francia közbiztonsági, vagy helyesebben bűnügyi szolgálat teljesítésére hivatott új testület ismertetését befejeznék, megemlítjük, hogy ezen testület kötelessége minden cigányról és csavargóról ujjlenyomatot és fényképet készíteni. Franciaországban büntetés terhe mellett megkövetelik ugyanis, hogy minden cigány igazolvánnyal legyen ellátva. A cigányok neveinek megállapításával nem törődtek sokat. Azt a nevet vezették az igazolványba, melyet az illető annak idején bementett és az a név a cigányon meg is maradt.

Nem tudható még, hogy ezen új módszer mily eredményre vezetett, de elképzelhető, hogy bátása, ba a cigánykérdést nem is oldja meg, a közbiztonságra mindenesetre üdvös volt.

II. Egy mintaszerű rendőri közlöny.

Párisban a belügyminiszterium épületében elhelyezett országos rendőrfőnökség egyszersmind — egész Franciaország számára — központja a bűnügyi rendőrségnek is. A nyomozások összes számai ezen hivatalba futnak össze s innen lesznek az ország területére továbbszöve.

Több hivatalnoknak csak az a dolga, hogy a vidéki bűnügyi batóságoktól, vizsgálóbíróktól és ügyészektol beérkező s veszélyes, valamint csoportosan fellépő gonosztevőkre vonatkozó adatokat gyűjtse és rendezze, azért, hogy az *egy ügyben* dolgozó külső bizottsági hatóságok *összeműködését* lehetővé tegye és hogy az *egy irányban* folyó nyomozásokat rendszerbe terelje.

Ezen központi. bűnügyi rendőrségi hivatal egyszersmind a külfölddel is érintkezésbe lép es szerkeszti a franczi „Rendőri Közlöny”-t is.

Ezen közlöny 1907-ben lett rendszeresítve, terjedelme

1½ nyomtatott iv, hetenkint egyszer jelenik meg és a központi állami börtönben nyomják.* A nyomozandó egyének — fényképpel is ellátott — pontos személyleírása mellett tartalmazza a közlöny a külföld által közölt egyéneket is. Az erre vonatkozó közlemények az illető büncselekményt minden részletével hozzák a hatóságok tudomására. Lopott ékszerek és egyéb, nagyobb értékkel bíró tárgyak ábrái is közzétételnek. Minden számhoz egy betűsoros névmutató van csatolva, mely az illető számban foglalt egyénekre vonatkozó adatok feltalálását lényegesen megkönnyíti. A beszűntetett nyomozásokról szintén egy ily névmutató ad felvilágosítást.

A rendőri közlöny ingyen jár az ügyészségeknek, vizsgálóbíráknak, összes rendőrségi hatóságoknak, csendőrpáncsnokságoknak, fegyházigazgatóságoknak és a tunisi és algieri letartóztatási intézeteknek is. Legujabban Franciaország a külföldi államoknak a rendőri közlönyből cserepéldányokat is küld.

A francia rendőri közlöny nemcsak nyomozási, hanem oktatási czélokra is szolgál. Így például az egyik számban az összes, a központi rendőrségi bűnügyi hivatalnak alárendelt egyének részletes oktatást nyernek arról, hogy a nemzetközi szállodatolvajok a jelenlegi tapasztalat szerint lopásaik elkövetésénél hogyan járnak el?

A czélból, hogy ezen oktatás minél szemléltetőbb legyen, a szállodai tolvajok által használt s laikus előtt ártalmatlannak látszó betörőszerszámok használatra kész és használatonkívül állapotban ábrázoltatnak.

Ajtózárok s lakásokról készített számos ábrákkal be lesz mutatva, hogy a gyakorlott nemzetközi szállodatolvaj a lopást hogyan készíti elő s hogyan jár el szerszámaival a záaraknak éjjeli időben való kinyitása alkalmával.

A közegek továbbá arra vonatkozólag is oktatást nyernek, hogy mi mindenre kell ügyelni, ha egy szállodatolvajt eredményesen akarnak megfigyelni és tetten érni.

A francia rendőri közlöny egyik legutóbbi számában arról ad oktatást, hogy miként kell a helyszínén eljárni, ha ott ujjlenyomatokat keresünk és hogyan kell a talált ujjlenyomatokat biztosítani. Ezen utmutatás annyira tanulságos, hogy részletezésébe kell bocsátkoznom. Teszem ezt annál is inkább, mert a helyszínén talált ujjlenyomatok használhatóságáról szakemberek között is nagy a nézeteltérés.

A helyszínén talált nyomok és lenyomatok jelentősége — a szóban forgó közlemény szerint — annál nagyobb, mert döntő bizonyítékként szerepelnek amellet,

* Megint egy példa arra, hogy a francziák mily gyakorlatiasan gondolkodnak. Nem félnek a konkurrens vállalatok piszkálódásától, hanem ilyenén tolteszik magukat, ha arról van szó, hogy nagyot s hasznosat alkossanak.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

1052 Kö. 1912
Konstantinápoly.

A törökországi földrengés színteréről. — A «Janicsárok fája». (Ezekre akasztották föl a lázadó janicsárokat.)

hogy a gyanúsítható tettes tényleg megfordult a bűntett színhelyén.

Számtalan, jogerős ítélettel elintézett bűnügyek bevizsgálták, hogy a bűnügyi nyomozás az ujjlenyomatokból mily nagy hasznot húzhat. Több esetben sikerült, csupán a helyszínen talált ujjlenyomat alapján, a tettes törzsalapját a bűnügyi nyilvántartó hivatalnál megtalálni.

Miután az ujjlenyomatok sajátosságai és különböző mintái megbeszélés tárgyává tételtek, áttér az utmutatás arra, hogy miképen lehet az ujjlenyomatokat a helyszínen megtalálni.

Természetes, hogy ezen nyomok majdnem láthatatlannak, de azért könnyen felismerhetők, ha sima felületű tárgyakon pl. üvegeműn, csiszolt fémen stb. hagyattak hátra s ha ezen tárgyakat sötét háttér elé helyezve ideoda úgy forgatjuk, hogy a fény különböző irányból érhesse őket. Hamarosan megtaláljuk majd ezt a helyzetet, melyben a hajszálínomságu lenyomatok opálszerű szürke színben előtűnnek.

A legcélszerűbb, ha ezen, roppant egyszerű eljárást saját ujjlenyomatunkkal kipróbáljuk, vigyázzunk azonban, nehogy a lenyomat készítésénél ujjünk elcsuszszon, mert akkor nem kapunk a lenyomatról tiszta képet.

Miután az ujjlenyomatok sima felületű tárgyakon találhatók leginkább s azokon látni képüket legtisztábban, természetesen, hogy a nyomozó közeg minden sima felületű tárgyat a legalaposabban meg fog vizsgálni.

Ismét kiemelendő azonban, hogy talált ujjlenyomatok nyomozási célra csak akkor használhatók eredményesen, ha tiszták s elég nagyok, ha t. i. az ujj egyenesen és elcsuszszás nélkül lett lenyomva és felemelve. Ez majdnem mindig akkor történik, ha a tettes vagy részes egy poharat fogott meg.

Ha ellenben az ujj az illető tárgy érintése alkalmával a legcsekélyebb mértékben is elcsuszszott, akkor összekeverednek a hajszálínomságu vonalak s a lenyomat a legtöbb esetben hasznavehetetlen.

Tinta, vér vagy más színes folyadékkal érintkezésbe jutott ujjak lenyomatainak általában nagy fontosságot tulajdonítunk. A gyakorlat ellenben arra tanít hennünket, hogy ily fajta nyomoknál csak ritkán nyomódnak le az ujjbegyek legfinomabb részletei is, hogy ebből az okból az ily ujjlenyomatok is a legtöbb esetben hasznavehetetlenek.

A talált ujjlenyomatok mikénti értékesítését illetőleg az utmutatás csak általános tájékoztatást ad és rámutat arra, hogy a talált lenyomatok megvizsgálása, rögzítése stb. az arra kivetelt és a szükséges készülékekkel és műszerekkel felszerelt laboratórium dolga. Az olvasónak megvizsgáló kötelességévé lesz látni, hogy ujjlenyomatokkal ellátott tárgyak beküldésénél a legnagyobb elővigyázattal járjanak el, mert gondatlan csomagolás esetén könnyen előfordulhat, hogy a lenyomatok valamely tárgyhoz surlódnak s hasznavehetetlenekké válnak.

Ily eseteknek eljöttét veendő, az ország bármely hatósága az országos központi rendőrfőnökségtől szükség esetén kényes anyagból készült tárgyak szállítására alkalmasság külön e célra összeállított ládákat kérhet.

Az utmutatás szerint ajánlatos ily körülményekhez mindazon egyének ujjlenyomatát mellékelni, akik az elküldendő tárgyakat megérintették vagy megérinthették. (Az áldozatot és a gyanúsítható tettest is beleértve.)

Végül kiemeli az utmutatás, hogy ha arról van szó, miszerint el nem szállítható tárgyakon levő lenyomatokat kell leszedni és biztosítani, úgy ezen eléggé nehéz műveletet egy szakember által végeztessük.

Az elmondottakból látjuk tehát, hogy a franczia rendőri közlöny nemcsak nyomozási célokat szolgál, hanem — követésre méltó példa gyanánt — hasznos és feltétlenül szükséges ismeretek terjesztésével is foglalkozik.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból?

Irtta: dr. Kármán Elemér erzsébetfalvai kir. járásbíró.

(Polytátás).

5. A lefoglalás.

Minden nyomozó csendőr jól tudja, hogy a bűnvádi eljárásban a leghatékonyabb bizonyítékok azok a tárgyak, amelyekhez a bűncselekmény fűződik, vagyis amelyekkel a bűncselekmény elkövetve lett, mint például: a fegyver, harnispénzgyártógép, hetörő-szerszámok stb., vagy a melyeken a büntett elkövetett, mint pl. az ellopott tárgy. Ezek a tárgyak a főtárgyaláson fognak bizonyítékul szolgálni, tehát e végből már a nyomozás során oly módon biztosítandók, hogy azok a bíróságnak bemutatassanak. E tárgyak egy része ezenfelül azért is megszerzendő, mert annak idején azokat el kell kobozni.

A Bp. 169. §-a értelmében lefoglalás az a nyomozó cselekmény, amelylyel azoknak a tárgyaknak, amelyek a büntető törvények szerint elkobzandók vagy a bűnvádi eljárásban bizonyításra felhasználhatók, a megőrzését biztosítjuk.

A büntető törvények szerint (Btk. 61. §.) elkobzandók azok a tárgyak:

1. Amelyek a büntett vagy vétség által hozattak létre;
2. amelyek a büntett vagy vétség elkövetésére szolgáltak:

a) ha azok a tettes vagy részes tulajdonai;

b) ha másnak a tulajdonai ugyan, de azoknak a birtoklása, használása vagy terjesztése tiltva van.

Elkobzásnak értjük a bíróságnak azon rendelkezését, hogy az az ilyen tárgyakat a birtokostól elvenni és vagy megsemmisíteni vagy pedig nyilvános árverésen eladni rendeli. Elkobozni tehát csak a bíróságnak és csak az ítéletében van joga, de hogy ez lehető legyen, a nyomozás közegeinek kell a tárgyakat biztosítani.

Lássuk, hogy azokban az ügyekben, amelyekkel az előző fejezetekben foglalkoztunk, fordultak-e elő ilyen tárgyak?

A nagykúti gyilkosság ügyében ilyen tárgy az üres

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Jusko. 1912. Szambul.

A törökországi földrengés szinteréről. — Vándorló szatócs Konstantinápoly görög negyedében.

telken talált bot; miután annak a vége véres volt, a mennyiben be fog bizonyulni, hogy az, kinek a tulajdona, azzal fontos bizonyíték áll elő, másrészt pedig ez is, mint a büntett eszköze, elkobzendó lesz. A vásárhelyi inasgyerek ügyében, mint láttuk, legfontosabb bizonyíték az lehetne, ha az óra és a gyűrű megkerülnek, de bizonyíték az a 200 korona is, amelyet P. Jánosék ezekrényében a csendőr járőr megtalált. Ezen a büntett lett elkövetve, de ezek nem lesznek elkobozva, mert N. ácsmester tulajdonai s nem tiltott dolgok. (Ellenben, ha a lopott pénz hamis bankjegy lenne, azt nem kapná vissza, hanem az el fog az ítéletben koboztatni.) Ennél a 200 koronánál ugyan felmerülhet az az aggály, hogy hiszen egyik 200 korona olyan mint a másik és ha valótlannak is bizonyulna az aszozynak az az állítása, hogy azt a pénzt nem a takarékpénztárból hozták, hanem máshonnan, akkor since még bebizonyítva, hogy ez az a 200 korona, amelyet a fiu ellopott. Itt azonban a bűnvádi eljárás bizonyítási céljain és az elkobzáson kívül még arra is kell gondolni, hogy az eljárás célja nemcsak a büntetés megbüntetése, hanem a sértett fél kárának lebető megtérítése is, úgy, hogy ha nem is fog megbizonyulni, hogy ez a 200 korona az ácsmesteré, de ha megfelelő összeg a bíróság birtokába jut, annak idején módja lesz, mint látni fogjuk, ezt a sértettnek kiadni s ezzel őt kártalanítani.

Mi lesz már most az órával és a gyűrűkkel?

A járőr besugó utján értesült róla, hogy az anya és fia késő este a falu végén lakó árendásnál jártak és azzal nagy alkudozásban voltak. A járőr gyanuja az volt, hogy miután az árendás K. Ábrahám házalással is foglalkozik, nem-e adták el annak a gyűrűket? Ez esetben tehát szintén házkutatásra, illetve most már lefoglalásra van szükség. Gyanuját fokozta az a körülmény, hogy az anya és fia beismerték, hogy jártak az árendásnál, de megtagadták azt, hogy elmondják, miért voltak ott. Másrészt pedig az árendás többször állott orgazdaság gyanujában.

A lefoglalásra a B. P. 177. § a ugyanazt mondja, mint a házkutatás és személymotosásra, nevezetesen, hogy annak elrendelésére csak a vizsgálóbíró és a járásbíró, de ha a késelem veszélylyel jár, a rendőri hatóság is jogosult, úgy hogy a csendőrség közegei, nem léven hatóságok, erre nem lennének feljogosítva. Erre azonban ugyanaz áll, amit a házkutatásra nézve az előbbi fejezetben elmondottunk. Ha a csendőrség megtalálja az illető tárgyat, vagy tudja, hogy azokból vannak, bibetetlenül hosszan tartó ideig kellene várakoznia, hogy azok a tárgyak bírói határozattal lefoglaltsanak. Ezért a szolg. ut. 125. §-a úgy egészíti ki a B. P. rendelkezéseit, hogy a csendőrség a lefoglalandó tárgyakat megtalálásukkor őrizetbe veszi, avégből, hogy azokat lefoglalás végett a bíróságnak átadja. A csendőrség tehát tulajdonképp előkészíti a lefoglalást, amideőn a tárgyakat beszerzi a bíróságnak (illetve ügyészségnek) bemutatja.

Ily a jelen esetben is.

A járőr abban a hitben van, hogy Ábrahám, az árendás nem fogja megtagadni a kérdéses tárgyak kiadását. Elmegy tehát oda és úgy tesz, amint azt a B. P. 170. §-a előírja és felszólítja az órának és a két gyűrűnek kiadására, mert e §-szerint a B. P. 169. §-ában megjelölt tárgyakat a lefoglalásra illetékes hatóság közegének felszólítására mindenki köteles kiadni.

Az árendás felszólítható az esetben is a tárgy kiadására, ha ő teljesen jóhiszeműleg szerezte meg az illető

tárgyat, vagyis ha valakinél oly tárgy van, amely lefoglalandó, de ő teljesen ártatlan idegen személy, azt a tárgyat kiadni köteles. Ha egyszerű felszólításra nem adja ki, ez esetben a továbbiakat illetően az a kérdés, hogy gyanúsítható-e bűncselekménnyel vagy nem? Ha bűncselekménnyel vagy részességgel gyanúsítható, akkor ellenében házkutatásnak, illetve személymotosásnak van helye, úgy, amint előadtuk; ha azonban ő teljesen jóhiszemű idegen és a tárgy nála van, akkor már a csendőrség nem tehet mást, mint hogy a megtagadást bejelenti a bíróságnak. A bíróság ebben az utóbbi esetben a B. P. 170. §-a értelmében a lefoglalandó dolog birtokosát pénzbüntetéssel bünteti, s ha azt le nem fizeti, az illetőt letartóztatja; ez a letartóztatás kihágás esetében hat hétig, büntett vagy vétség esetén hat hónapig tarthat, de minden esetben azonnal meg kell szüntetni, ha az illető egyén a tárgyat kiadja. A letartóztatásra ez esetben tehát csak a bíróság jogosult.

Ábrahám árendás, mikor a csendőrrjárőr nála megjelent, kijelentette, hogy P. Jánosé nála volt tegnap este és kérte őt, hogy két gyűrűt vegyen meg tőle. Ő kijelentette, hogy holnapután bemegy a városba, ott a két gyűrűt megbecsületesi és ha azok igazi aranyból vannak, akkor hajlandó megvenni. Előadta, hogy a gyűrűk nem olyan nagy értékűek, hogy azok ne lehetnének P.-ék tulajdonai és ő gyanútlanul vette át azokat, mert az aszozyn azt mondta, hogy azért akarja eladni, mert sűrűsen képzre volna szükségük, fizetni kell az ügyvédnek, aki már ellenük végrehajtást is kért. A járőr mindenesetre kijelentette az árendásnak, hogy ő a két gyűrűt őrizetbe veszi, mert afelett, hogy a megszerzés körülménye nem gyanús-e, csak a bíróság dönthet és amennyiben öreá semmiféle gyanu nem eshetik, abban az esetben is ezek a gyűrűk a lopásnak fontos bizonyítékai. Az árendás kijelentette, hogy az óra nála nincs és felajánlotta a házkutatás megtartását is. Az óra így sem került elő.

A járőr ekkor méginkább abban a hitben volt, hogy az a csomag, amelyet előző nap P.-ék feladtak Vásárhelyre fuknak czimezve, ezzel az ügyvel összefüggésben állhat és minden esetben gondoskodni kell róla, hogy az a csomag a hatóság kezére kerüljön abból a czélból, hogy megvizsgáltsák, nincs-e a csomagban az óra is.

Itt azonban már nagy nehézséggel áll a járőr szemben.

A B. P. 171. §-a megengedi, hogy levelek, táviratok és egyéb postai küldemények is lefoglalhatók, azonban a B. P. 178. §-a szerint:

„Az ilyen tárgynak lefoglalását a vizsgálóbíró vagy a járásbíró az illető posta-távíró vagy távbeszélő hivatalhoz, szállító vagy fuvarozó intézethez címzett írott határozatban vagy távirattal, illetve távbeszélővel rendelheti el és kimondja ez a §., hogy balaszthatlan szükség esetében ezt a lefoglalást *csakis és egyedül* a kir. ügyészség rendelheti el, tehát sürgős esetekben is csak a kir. ügyészség rendelkezhetik, még a rendőri hatóság se. Ezért a szolg. ut. 127. §-a egyenesen megtiltja a csendőrnek, hogy postai küldeményeket lefoglaljon, hanem ilyen esetekben a csendőrnek a kir. ügyészséghez vagy járásbírói ügyben a járásbíróhoz kell fordulnia.

Ennek az az oka, hogy a levél- és postai titkot a törvény szigorúan meg akarja óvni és miután itt ki van zárva, hogy a posta-intézet az illető tárgyat elrejttesse vagy eltitkolja a batóság elől, nem olyan nagyon sürgős az intézkedés, mintha valamely magánegyénről volna szó, akinél házkutatást kell tartani s aki addig, míg a bírói határozat megérkezik, azt meghiusíthatja.

JUSZKO. 1912.
ÜSZKUDAR.

A Törökországi földrengés színteréről. — Kimizsmi tartalékos katonák.

Magától értetődik azonban, hogy megtörtlénhetik az, hogy a pósta kiadja az illető tárgyat a czimzettnek. Ezt megelőzendő, a csendőrség mindenesetre megtegye azt, hogy az illető póstabivatalt é tesiti róla, hogy ő lefoglalás végett jelentést tett az ügyészségnek vagy a bíróságnak. A pósta közhivatal lévén, hivatalos kötelessége a csendőr figyelmeztetését figyelembe venni. A járőr tehát távbeszélőn nyomban összeköttetést keresett a kir. ügyészséggel, egyuttal pedig sürgönyileg értesítette úgy a feladó, mint a czimzett póstabivatalt, hogy a P. Jánostól P. József címére küldött csomagot ne adja ki.

Mi történik tehát ezzel a csomaggal? A Bp. 185. § a szerint ezt a csomagot csak a vizsgálóbíró veheti át, vagy a kir. ügyészségnek vagy a bíróságnak erre a célra kiküldött tagja. Az átvétel a postán jegyzőkönyv mellett történik. A felbontás a vizsgálóbíró vagy a megkeresett járásbíró hivatalos helyiségében megy végbe és arra a czimzett és a feladó lehetőleg megidézendő. A felbontás két tanu jelenlétében történik és arról jegyzőkönyv vétetik fel. Ami az ügyben bizonyítékul szolgál, azt a vizsgálóbíró megtartja és lefoglalja, ami pedig felesleges, azt visszaadja annak, a it illet.

A P. Jánosné által feladott csomagot a kir. törvényszék vizsgálóbírója kapta kézbe a vásárhelyi póstabivataltól s annak felbontása után megállapított, hogy abban egy öltözet férfiruba, egy ezüst óra és egy levél volt, amelyben az asszony a fiának azt írja, hogy a rubát kijavítva visszaküldi és ajándékba küld egy órát, amelyre vonatkozólag figyelmezteti a fiát, hogy azt jól tegye el és ha akárki kérdezősködik, hogy kapott-e egy órát, akkor azt mondja, hogy nem kapott bazulról semmit. Ezzel már most alapos a gyanu, hogy a lopást csak a P. János fia követhette el és hogy az anya orzgasza.

Itt azonban még egy kérdés merül fel.

A vizsgálóbíró lefoglalja a levelet és az órát. A csendőrrészeknek azonban szüksége van az órára a károsnál leendő felmutatás végett és a levélre is, hogy megállapítsa, hogy az kinek a kezétől ered?

Sőllebet tehát a bíróság már elrendelte ennek a lefoglalását a nyomozás céljaira, azt ba szükséges mindig ki fogja adni a csendőrségnek. Tehát, ha a nyomozás során postai küldeményeknek a lefoglalása merül fel s ilyen a fenti módon foganatosítottak, akkor a csendőrrészek a vizsgálóbírónál érdeklődjék a lefoglalás, illetve felbontás eredménye iránt és a bizonyítékul szolgálható tárgyakat a nyomozás céljára kérje ki. És azokat meg is fogja kapni.

(Folyt. köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Muczuhitó tennó.

Japánország történelme azt tanítja, hogy ez ősi birodalom császárságát s most is uralkodó dinasztiáját Jimnu tennó alapította 660 évvel Krisztus születése előtt. Ő volt az első japán császár, az első tennó. E jóval több, mint harmadfélezer esztendő óta kevés oly császára volt a Felkelő Nap birodalmának, kinek egyéniségét, történelmi jelentőségét, egy sorba lehetett volna állítani azal ki őt világrész figyelmét vonta uralkodói tetteire: Muczuhitó tennóval, ki most tért meg őseihez. A japán császár czime tennó, külügyi vonatkozásban kotei és semmi esetre sem mikado. Ezzel a poétikus hangzású czimmal (ez a szó annyit jelent, mint «fényes kapu»)

csak az idegenek szokták felruházni minden igaz alap nélkül. Muczuhitó tennóra abban az évben szállta trón, mely nekünk is nagyjelentőségű: 1867-ben. Ez időtől fogva két nagy háborúban vezette nemzetét. Az egyikben legyőzte az ázsiai koloszust, Kbinát, a másikkban legyőzte Oroszországot, győztesen mérve össze fegyverét a világ leghatalmasabbnak hitt urával, ki negyedsfél millió katonának parancsolt s kinek csak magának annyi család uradalma van, hogy belefért volna az egész akkori Japánország.

Trónfoglalása előtt atyja, Komei tennó uralkodott, jobban mondva: élt fejedelmi álomvilágába zárkózottan a tennók régi székhelyén, Kiotó városában. Helyette és elődjei helyett a tizenkettedik század óta a papi fejedelmek, a sógnok voltak urai Japánnak. Kiotói rabságában tartva az igazi császárt, a tennót, kinek volt része fényben, gazdagságban, vallásos tiszteletben, csak egyhen nem lehetett része: hogy legyen saját akarata. Negyvenöt évvel ezelőtt, 1867 február 13-ikán halt meg Komei tennó s ekkor következett el hirtelen és váratlanul az az időszak, mely a Felkelő Nap országát középkorias ázsiai monarchiából európai értelemben vett modern birodalommal alakulni látta. Megjelent a színen Muczuhitó tennó, s a hatalmas gyermeknek, mikor egy évvel utóbb, 1868 tavaszán tényleg elfoglalta a trónt (Muczuhitó 1852 november 3-án született, tizenhatodfél éves volt), az volt az első tette, hogy egy rövid belső háború után megbuktatta a soguni méltóságot, mely bitorolni akarta a császári hatalmat ő helyette is. Nagyon jó tanácsadói lehettek. S a nap királynőjének ivadéka leszállt aranyos ketreczéből, az emberek közé keveredett és modern uralkodóvá lett. Hol az a regény, melyben izgatóbb érdekességgel követik egymást az események, mint Japán újkori történetében?

E század első évében megjelent egy könyv, mely érdekesen világítja meg az átalakulás történetét. Szerzője M. van Brandt, Poroszországnak, majd az észak-német államszövetségnek; utóbb a német birodalomnak bosszu éveken át konzuli, majd diplomáciai képviselője Japánban, utóbb Kbinában is. Ez a német diplomata nagyon befolyásos úr lehetett Muczuhitó tennó Tókióba áthelyezett udvaránál, mert — nyilván az ő tanácsaira — nemcsak az új udvartartást rendezték be egészen porosz mintára, (von Mohl porosz kamarás volt a főszertartás mester), hanem utóbb Josi Hitó, az ifjabb korában gyöngye egészségü trónörökös mellé is német udvari orvost szerződtek dr. Baelz tanár személyében. M. von Brandt könyvéből tudjuk meg igazán, mi volt a jelentősége Muczuhitó fellépésének s mi volt Japánország azelőtt, a sógunok idejében. Muczuhitó atyja, vagyis inkább nevében a sógun, a hatvanas évek elején még ily rendeletet adott ki népének az európai betolakodókról: «A törvényeket semmibe se veszik, a társadalmi kötelek meglazultak; az országot belül az inség nyomasztja, kívülről pedig a dölyfös barbárok öt törzsének (értad: angoloknak, francziáknak, németeknek amerikaiaknak, hollandusoknak) bántalmi érik és megsemmisítéssel fenyegetik. Császári országglásunk főtörekvése az undok barbárok letiprása legyen; hadsereget fogunk teremteni és megrendezabályozni őket.»

Miként Kbinában, ép úgy Japánban is kereszténygyűlölettel párosult akkor az idegenek gyűlölete. 1867-ben, mikor az öreg tennó meghalt, megkezdődött a keresztények ildözése s fokozott erővel újult ki 1868-ban, Muczuhitó tulajdonképen való trónfoglalásakor. Az ifjú császár még nem tudott úrrá lenni a nép szenvedel-

mén, tanácsadói pedig, megrettenve az eseményektől, szigorú vizsgálatot rendeltek el nevében «a keresztények gonosz felekezete» ellen, a főbket kivégezték, a többieket kiűzték az országból, vagy kényszermunkára ítélték, a bennszülött keresztények jelentékeny részét pedig éjnek idején megrohanták és fogságba hurczolták. S az ifjú Muczuhto császár első kormányrendeleteinek egyikeben, mely 1868 május 9-ikén jelent meg s a melyet Brandt szószerint reprodukál könyvében, még ez áll: «Ámbátor a háború kitérése következtében kénytelenek voltunk barátságos viszonyba lépni az idegenekkel, az ország legfontosabb törvénye mégis csak az, mely a barbárok elűzéséről szól. A gyűlöletes barbárok mind vakmerőbbé válnak s teméntelenek a bizonyítékai orozátlan magukviseletének. Legyetek nagyon óvatosak, ha dolgokat akad velük, de ha az idegen vadak törvényteleneségre vetemednek, vágjátok le őket».

A tizenhatodféleves császár bizonyára nem volt még végképen tisztában civilizátori rendeltetésével. De a kiotói hatások lassan-lassan eloszlottak lelkéről s uralkodása egyértelművé lett a civilizáció uralmával. Negyvennégy évig ült Japán trónján s országa ez idő alatt egy évezredet haladt. A kis ázsiai szigetországból a világ egyik leg hatalmasabb, tisztelt birodalma lett.

KÉPEINKHEZ.

A törökországi földrengés szinteréről.

A baj, a szerencsétlenség sohse jár egyedül!

A már régi idő óta beteg embernek nevezett Törökország előtt bizonyára ismeretes eme szállóigének nem ok nélküli jelentősége, mert hiszen hosszú századok óta soha sem volt bajok nélkül. Most is, hogy csak a fontosabbakat említsük, még folyamatban van az Olaszország részéről kezdeményezett háborús megtámadtatása, s már nemcsak a különálló Tripolisz elvesztésével. hanem az anyaország területi épségének megsértésével is fenyegeti.

Már maga ez a jóval erősebb ellenféllel folytatott háború is súlyos gondokat okoz Törökországnak, de még súlyosabbá teszi ezt az a bábeli zürzavar, ami a macedóniai albánok folytonos és fokozódó lázongásából és magában a török nép között is különféle okokból származó belviszálykodásból támadt.

De a sors még ezt az emberi ellenségek által okozott kellemetlenséget se elégelte meg, ráadásul még a természet sujtoló öklét is rúszabadította a külső és belső ellenségek ellen is védekezni alig tudó török nemzetre. Megmozdult a föld alattuk és épen a birodalom kulcsát, az egyik közeli számunkban ismertetett Dardanellák vidékét döntötte romba a katasztrófális földrengés, a halottak és sebesültek ezreit hagyván maga után és több mint hatvanezer embert tett hajléktalanná.

Rommá lett a Dardanollák egyik főerőssége: a virágzó Gallipoli s a magyar történelemben is sokat emlegetett Rodostó s még sok más község és város a Dardanellák vidékén, melyek közül talán legrosszabbul járt a két hegy között fekvő Myriofilos város, amennyiben a földrengés következtében összetolódó hegyek valósággal összeréselték.

Tektonikus természetű volt ez is, mint a múlt évi, Keekstométat és környékét fenyegető földrengés, de végeredményében sokkal súlyosabb természetű annál, mert egyes helyeken a forrásokat és kutakat betömte, más helyeken pedig szétrapesztve a föld kőrgét újkat és pe-

dig forró vizű és égő petroleum forrásokat nyitott, a mely utóbbiak lobogva égő lángjat szította és helyesgről-helyesgre vitte a földrengés nyomán támadt rendkívül erős szélvihar. A forró vizű források vizei Gallipoliban a kikötőhidakat is elpusztította, Gámf és Hóra városok között pedig a tenger egész partja lángokban állott, úgy, hogy a tenger vize olyan volt az egész part mentén, mintha felforralták volna. Mindenütt az éhség és szomjúság kinozta a hajléktalannal maradt lakosságot, mert a hajók a nagy szélvihar és a forró víz miatt nem is közeledhettek a partokhoz.

A művelt világ általános részvéte fordul most a megpróbáltatások egész sora által sujtott török nemzet felé. S bizonyára nem fognak késlekedni az anyagi segítséggel sem, a melyre a mindenétől megfosztott s az ismétlődő földrengés miatti félelmében szabad ég alatt tanyázó sorsuított lakosság nagyon is rászorult.

HIREK.

Gyászhir. A budapesti csendőrtiszti társadalomnak egy közkedveltségű tagja dőlt ki az élők sorából. Stolzenberg János csendőrfőszámtanácsos neje szül. Jánossy Polixéna úrnő, élete virágában, 1912. augusztus 14-én, hosszas szenvedés után, 48 éves korában, boldog házasságának 32-ik évében jobblétre szenderült. A végüliszteségen amely a budai farkasréti temető halottasházából augusztus 16-án délután fél négy óraker ment végbe, a Budapestten állomásozó csendőrúsztikar, postupici Kósta Páles. és kir. vezérőrnagy, csendőrségi felügyelő-helyettes vezetésével és a belügyminisztérium és ennek számvevőségének tisztviselői kara, élén hindi Szabó László ministeri tanácsossal és Szaplonezay Mihály számvevőségii igazgatóval, valamint a budapesti csendőr altiszti kar testületileg részt vett. Áldás emlékére!

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára ujabban a következő adományok folytak be. Szammer Imre székesfehérvári papirkereskedőtől 15 K 77 f. Molnár József horti lakóstól 10 K. Ezen újabb adományokkal az alap vagyona 27.753 K 65 f.-re emelkedett.

Megtámadott csendőrök. Vadász Mihály, Szaboles megye ujfehertői őrsbeli csendőr ez. őrmestert augusztus hó 10-én éjjel fél 12 óraker Ujfehertő községben, szolgálaton kívül, Szabó József, Varga Miklós, Márton Ferencz, Ferenczi János, Finta Sándor és Uri Sándor ottani lakosok, botokkal és késekkel megtámadták s rajta késszurásokkal 8 nap alatt gyógyuló sérüléseket ejtettek. Vadász csendőr ez. őrmester támadói ellen kardot használva, Szabó Józsefet súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. Bézi Imre, Szatmár megye mátészalkai őrsbeli csendőrt augusztus 11-én éjjel 12 óraker, ugyan-csak szolgálaton kívül, Nagy Ferencz és eddig ismeretlen két társa orvul megtámadta s homlokán késszurással 3 nap alatt gyógyuló sérülést okoztak. A támadók közül ketten a csendőr kardpengéjének megragadása folytán, kezükön 8 uapon belül gyógyuló sérülést szenvedtek.

Kérelem. Majzlinger László, Borsod megye mezőkövesdi őrsbeli nős csendőr ez. őrmester kéri ugyanoly rendfokozatban levő bajtársai közül azokat, kik magukat vele kölcsönösen áthelyeztetni hajlandók volnának, hogy vele ez ügyben levélileg mielőbb érintkezésbe lépjenek. Germán Manó, Szilágy megye halmosdi őrsbeli csendőr kéri Argyelán János és Usurel Lázár csendőröket, hogy czimüket vele mielőbb tudassák.

Honvédelem. Sárói Szabó László, a m. kir. honvédelmi minisztériumba beosztott honvédőrnagy az 1912 február havában a budapesti Népszerű Főiskolai Tanfolyamon (Szabad Égyetem) 232 vetített képnek bemutatásával 5 igen érdekes népszerű ismertető előadást tartott a honvédelem ügyéről, mely előadásokat most elbeszélő modorban egy könyvecskebe gyűjtötte össze s azt, minthogy annak olvasása nemcsak minden, a közügyek iránt érdeklődő minden polgár, de különösen minden hivatasos tiszt részére haszonnal és érdeklődéssel jár, megrendelésre ajánlja. A könyvecske melynek tartalma röviden alább következik, 1912 szeptember hó végéig megrendelhető a szerzőnél, Budapest, I., Mátyóki-út 14. szám alatt 3 koronáért, azután pedig minden könyvkereskedésben 4 koronáért. A szerzőnél megrendelt könyvek **szeptember hó végén** kerülnek szétküldés alá s áruk a könyvhöz csatolt postautalványon lesz szerzőnek megküldendő. A könyvecske rövid tartalma a következő:

I. Előadás. Bevezetés. Az örök béke nemes eszméjének megvalósítása felé mindenkinek törekednie kell, de a báborúk ma még elkerülhetetlenek. Nagy államférfiaknak, katonáknak, tudósoknak és íróknak nézete a béke és báború kérdéséről. Az újkori báborúk sikerének tényezői. A honvédelem ügye iránt való érdeklődés külföldön és nálunk. **II. előadás.** Az ifjuságnak a honvédelmi hivatásra való előkészítése a törvényeszerű katonai szolgálatot megelőző időben, a külföldön és nálunk. Testnevelés; szellemfejlesztés; tájékoztatás honvédelmi és katonai kérdések felől, szakszerű előkészítés. A katonák szerepe a nép millióinak testi nevelésében. **III. előadás.** A honvédelmi rendszereknek rövid fejlődéstörténete. A barcz módja hajdan és ma. Régi és újkori fegyverek és várak. A mi védőrendszerünknek. fegyvereserőnk szervezetének és felszerelésének rövid ismertetése. **IV. előadás.** Csapatkiképzés. A kaszárnya mint népnevelő intézet és népiskola. Tisztképzés. A modern katonatiszt hivatása és munkássága. A katonatiszti életpálya. **V. előadás.** A hadsereg felkészülődése a háborúra. A tudomány és technika vívmányainak alkalmazása a badrakelt segregnél. Vázlatos tájékoztatás valamely napjainkban vívott báborúnak leoljárásáról.

KÜLÖNFÉLÉK.

Páratlan egyesület. Talán az egész világon nincs párja a Le Mansi kalapkészítők egyesületének. Régentén nagyon virágzott a kalapkészítési ipar Franciaország egyik megyéjében, Sartbeban, úgy, hogy a környéken számos gyárat alapítottak. Idők múltán ezek a gyárak beszüntették az üzemet, de a kalaposok egyesülete még most is fennáll. Ezt az egyesületet 1848-ban ala-

pitották, 1866-ban tagok hiányában feloszlatták, azonban 1871-ben újra életrekellették a jó kalaposok. Azóta egyik tag a másik után hagyta itt ezt a hitvány sárgolyót, úgy, hogy 1903 óta sak egyetlen tag képviseli az egyesületet, a ki egy személyben pénztáros, könyvelő, elnök és tag. A sok tisztséggel felruházott Leroy ur azóta is pontosan fizeti az 50 centime heti tagsági díját és a mint a lelkiismeretesen vezetett könyvek-ből kitünik: a «társaság» vagyona jelenleg 2500 frank. A legcsudálatosabb azonban az, hogy mindeddig egy centimet sem fizetett ki a társaság sem sztrájkra, sem betegsegélyzésre; jóllehet az egyesület megtestesítője, Leroy ur a hetvenhatodik évét tapossa.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad. levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Erdélyi csendőr. 1. Felsőfolyamodványon; valószínűleg beszámítják. 2. Nem.

K. őrmester. Még nincs intézkedés. Az illetők csak kérelmeznek áthelyezésüket, az illetékes minisztériumok majd döntést hoznak.

1111. 1. és 2. Ez évben nem állittatik fel. 3. Nem.

K. F. cz. őrn. A kérvény bélyegköteles.

Sz. M. Az illető egyház szabályaitól függ.

48. Csak a jelvényes járőrzetűnek jár.

Államiak. Igen — legközelebb.

Szöke. Ha jelentkezik és a feltételeknek megfelel, lehet hogy áthelyezik.

G. Gy. őrszt. 1. Mindig a legutóbbi állás nyugdíjszabályai mérvadóak. 2. 3évi szolgálat után. 3. Igen, a feltételek közé-tétek.

K. J. 1884. Az eset részletes ismerete nélkül nem adhatunk véleményt.

Lovascsendőr. 1. Igen. 2. Mint próbaidős rendőr 6 hóig 800 K. Ha a vizagát sikerrel letette, évi 1000 K fizetés, 400 K lakpénz, 120 K ruhapénz. Lovas van elég, ha tebát átveszik, addig, míg sorra kerül, gyalogszolgálatot teljesít.

M. őrmester. Sajnos dolog, hogy megtörtént, elég büntetés rá nézve, hogy 2 hónapig nyomta az ágyat, s valószínűleg a kerületi parancsnokság sem hagyta szó nélkül a dolgot; méltányos, hogy mi ne bántuk szegényt.

Aranyostorda. Nem köteles, csak az esetleges különbözötet. **Havas csendőr.** A lopott sa értéke bir ez ügyben döntő befolyással, mit azonban megirni cmlulasztott. Nem adhatunk tehát véleményt.

H. őrsvezető ez. őrmester. Bravuros eredmény stb. hosszadalmas cím alatt beküldött, de nagyon is tultengő képzelődéssel megirt valódi esete nem közölhető. A nyomozás eljoe ugyesen kezdődik és ugyanugy folytatódik is, de már a czigányok elfogásánál mérfoldes léptekkel halad, vagyis nagyon elviti a sulkyot.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és elepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskeire. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkönél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbétét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóli, 5½% (öt és féli) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegek nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzaloos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequok beszerzését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértetett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Szentkereszti György, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 18 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint alárendeltjeinek vezetése, nevelése, oktatása és fegyelmezése körül mindenkor kiváló eredményvel s lankadatlan szorgalommal kifejtett működéséért!

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur a folyó évi 67,993/16. és 68,002/16. számú rendeleteivel a Török Ferencz- és csendőrségi jutalmazási alapokból az alább megnevezett csendőrlégénységnek agusztus 18-án, mint az Ő császári és apostoli királyi Felségének legmagasabb születése napján kifizetendő alábbi jutalomdíjakat adományozta:

I. A Török Ferencz-féle jutalmazási alaptól:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Réti Károly csendőr 100, Albert János örmester 60, Mohai István örsvezető cz. örmester, Andone János és Crisán János csendőrök 40—40, László Imre örsvezető cz. örmester, Szilasi Sándor csendőr, Kalapos Pál örsvezető cz. örmester, Ursucz Szilárd csendőr, Miklós György és Végh József örsvezető cz. örmesterek, Butyunka Sándor csendőr és Hegedüs Imre örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Demeter Ferencz örsvezető cz. örmester, Konnert János csendőr cz. örmester, Kopacz Gergely csendőr 40—40, Sorbán Ottó csendőr, Szabó Márton II. örsvezető cz. örmester, Áfra Ferencz, Arsenov Dusan csendőrök, Fülöp Ferencz csendőr cz. örmester, Polcsán István és Zeller István csendőrök 30—30 korona;

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Papp Tivadar I. csendőr cz. örmester 100, Szabó Imre és Hahn József csendőrök 90—90, Csik János I. örsvezető cz. örmester 80, Cserős Károly csendőr 60, Bruder József, Czéh József csendőrök, Lakatos Sámuel és Ferge Imre csendőr cz. örmesterek, Szabó József III. örsvezető cz. örmester, Leiten Henrik csendőr és Csaba Ákos örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Borógyi József csendőr cz. örmester 80, Hajas Mátyás örsvezető cz. örmester 70, Kovács István II. csendőr és Pongnác Károly csendőr cz. örmester 50—50, Roszina László örsvezető cz. örmester 40, Doros István Mihály csendőr cz. örmester, Határ Imre örsvezető cz. örmester, Istók István csendőr, Kocsis Sámuel csendőr cz.

örmester és Nagy István II. örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Valasek Alajos csendőr 40, Csémi Lajos és Zsigó József csendőr cz. örmesterek, Both István, Fábrián Ágoston és Bors Simon csendőrök, Bellobrád István örsvezető cz. örmester, Szalai Sándor II. és Tárnok Pál csendőrök 30—30 korona;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Csiszár István csendőr cz. örmester 30 korona;

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Sárig Antal csendőr 40, Turóczy József, Kovács Ádám, Tók Mózes, Izsák János, Nagy József és Tamás Tamás csendőrök, Ambrus István örsvezető cz. örmester és Kegyes Gábor csendőr cz. örmester 30—30 korona;

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Pleskó Pál örsvezető cz. örmester 70, Pándi József örsvezető cz. örmester 40, Basa Gábor csendőr, Csáki Lajos örmester, Fodor János csendőr, Balogh István örsvezető cz. örmester, Bándli József csendőr cz. örmester, Kelemen Lajos és Stefanovics András csendőrök és Koczka Kálmán örmester 30—30 korona; mindössze 2860 korona.

II. A m. kir. és m. kir. horvát-szlavon csendőrségi jutalmazási alaptól:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Tóth János örsvezető cz. örmester 50, Opris József csendőr 40, Farkas Sándor örsvezető cz. örmester 30, Mester János, Szegedi Márton, Muresán György csendőrök, Elekos József csendőr cz. örmester, Bíró Mihály csendőr, Kadra Miklós örsvezető cz. örmester, Fábrián András csendőr cz. örmester, Kovács Péter örsvezető cz. örmester és Bagosi Imre csendőr 20—20 korona;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Torma Vilmos csendőr cz. örmester 50, Gyukics Ferencz örsvezető cz. örmester, Horváth István IV., Piró Emilián, Darvas Jeremiás, Papp András I., Buzuleciu Győző, Remete Mátyás csendőrök, Biliczki János csendőr cz. örmester és Kiss József II. örsvezető cz. örmester 20—20 korona;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Joó Sámuel csendőr 60, Arany László csendőr és Subics István örsvezető cz. örmester 30—30, Thoma Márton örsvezető cz. örmester, Schreiner Márton csendőr, Péczeli János csendőr cz. örmester, Mikó Lajos, Puskás Mihály, Ágoston János csendőrök, Megyeri Antal csendőr cz. örmester, Cattanzaro Károly csendőr cz. örmester és Gyuricza Mátyás csendőr 20—20 korona;

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Öri József csendőr, Dovecz Sámuel csendőr cz. örmester, Tamba Miklós, Csik Ferencz örsvezető cz. örmester, Mátyás Pál csendőr cz. örmester, Babia László örsvezető cz. örmester, Illyés András csendőr cz. örmester, Papp Dániel, Varga János csendőrök, Meeséri Bertalan örsvezető cz. örmester és Gyűjtő József csendőr cz. örmester 20—20 korona;

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Majer János csendőr, Mezei Péter járőrmester, Petróvics József, Varga Lajos, Kankovszky István és Krakovicz József csendőrök 20—20 korona;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kukorelli György csendőr, Bodlak Lajos csendőr ez. őrmester, Vámos József őrsvezető ez. őrmester, Varga Pál és Németh József csendőr ez. őrmesterek 20—20 korona;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Kalló János és Müller Mihály őrsvezető ez. őrmesterek, Rózsa Antal csendőr ez. őrmester, Mike Gáspár csendőr, Szvoboda Antal őrsvezető ez. őrmester 20—20 korona;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Benedek József, Mizger Antal csendőrök, Kudor András, V. Varga Miklós, Szilágyi Endre csendőr ez. őrmesterek és Szalai Kálmán csendőr 20—20 korona;

a m. kir. horv.-szlav. csendőrpáncelnökség állományában:

Sašić János őrsvezető ez. őrmester, Starčević Vincze csendőr ez. őrmester 30—30, Vrkljan Miklós, Kosanović Simon és Bistrovic István őrsvezető ez. őrmesterek 20—20 korona; összesen 1610 korona.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur az 1912. évi 80,506/III—1. számú rendeletével, a határszéeli állatcsermepszél megakadályozása körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálatuk elismeréséül Nagy Sándor őrmestereknek 10, Barcsa József és Lukács Mihály csendőröknek, mindhárman a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában, 8—8 koronából álló pénzjutalmat engedélyezett.

Előléptettek

1912 augusztus hó 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Kálmán, Erős Miklós, Tegző Ferenc, Balek István, Nagy Vendel, Kozma Mihály, Lörincz Gyula, Cziklédi Imre, Kész József, Diós István, Zsoldos József Pál Mihály, Turcsa Lukács, Sárközi József, Tóth Bálint és Jakab József csendőr ez. őrmesterek őrsvezető ez. őrmesterekké;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Fodor Péter őrsvezető ez. őrmester őrmesterré, míg Bartha Mózes, Kosztin József, Kudor András, Bokor István és Kékel Rezső csendőr ez. őrmesterek őrsvezető ez. őrmesterekké.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kész József őrsvezető ez. őrmester, 1912 június hó 4-én, Király József csendőr ez. őrmester 1912. évi június hó 20-án;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Mizsei Pál csendőr ez. őrmester, 1912. évi augusztus hó 1-én.

Járőrszervezői jelvényt eláttattak:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Sárközi Károly, Rudványi Sándor, Almási János, Szilágyi Imre, Feldheim Ábrahám, Lévai Mátyás, Lecs György, Borbély Márton, Bartha József, Molnár István, Köllő Péter, Agud Miklós, Oláh József, Rák Mihály, Bikai András, Lakatos Péter, Mészáros János, Ujvári Bálint, Fehér Lajos és Tóth Vendel csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Mondovics Imre, Pósa Sándor őrsvezető ez. őrmesterek, Engel Mihály, Balázs György, Urbán Imre, Dénes Balázs, Pápai István és Tanka Bálint csendőrök 3—3 darab, Pap Lohel járásőrmester, D. Nagy József őrsvezető ez. őrmester, Herczeg Imre, Atyánszki Mihály csendőr ez. őrmesterek, Király János, Zelei Mihály, Oláh János és Varga Sándor csendőrök 1—1 darab 10 koronás arany lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Juhász János őrsvezető ez. őrmester Bárány Máriaival, 1912 július 22-én Csanádapotán.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
taltal nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

Honvédelmi miniszter ur öngyerméltősága által 5242/912. sz. a. rendszerezett ujjfajta sapkák, nemkülönb az összes felszerelési cikkek, nyári szürke és fehér czérnakeztűk raktárunkon a legjutányosabb árban kaphatók.